

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE ŠOLTA

2022. – 2025.

(ažurirana verzija br. 4)

Grohote, prosinac 2023.

SADRŽAJ:

1. PREDGOVOR	3
2. UVOD (DJELOKRUG RADA, VIZIJA, MISIJA).....	6
3. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA	12
4. PRIORITETI I MJERE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U RAZDOBLJU 2022.-2025.	30
5. POPIS MJERA S KLJUČNIM AKTIVNOSTIMA I PRIPADAJUĆIM POKAZATELJIMA REZULTATA.....	35
5.1. LOKALNA UPRAVA I ADMINISTRACIJA.....	36
5.2. UNAPRJEĐENJE JAVNE INFRASTRUKTURE	37
5.3. ZELENA TRANZICIJA I UČINKOVITO GOSPODARENJE OTPADOM	39
5.4. PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE	40
5.5. ODRŽIVA POLJOPRIVREDA I GOSPODARSTVO	41
5.6. OSIGURANJE JAVNOG AUTOBUSNOG PRIJEVOZA	43
5.7. SOCIJALNA SKRB I CIVILNO DRUŠTVO	43
5.8. UNAPRJEĐENJE TURISTIČKE PONUDE.....	44
5.9. UNAPRJEĐENJE UVJETA ZA OBRAZOVANJE.....	45
5.10. ORGANIZIRANJE I PROVOĐENJE SUSTAVA CIVILNE I PROTUPOŽARNE ZAŠTITE..	46
5.11. KULTURNE I KREATIVNE INDUSTRIJE OTOKA ŠOLTE.....	47
6. INDIKATIVNI FINACIJSKI OKVIR ZA PROVEDBU MJERA, AKTIVNOSTI I PROJEKATA.....	48
7. OKVIR ZA PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE.....	51
8. DRUGI RELEVANTNI PODATCI O MJERI	52
8.1. UTVRĐIVANJE DOPRINOSA MJERA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE ISPUNJENJU OBAVEZA UREĐENIH POSEBNIM NACIONALNIM PROPISIMA	52
8.2. UTVRĐIVANJE DOPRINOSA MJERA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE PROVEDBI ZAJEDNIČKIH PRIORITETA EUROPSKE UNIJE	53
8.3. UTVRĐIVANJE DOPRINOSA MJERA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE PROVEDBI CILJEVA/PODCILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030.....	53
PRILOG 1. Tablični predložak za izradu provedbenih programa	56
POPIS GRAFIKONA.....	58
POPIS TABLICA	58
POPIS SLIKA.....	59

1. PREGOVOR

Sukladno obvezi koja proizlazi iz Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, NN 151/22), izvršno tijelo Općine Šolta po prvi put donosi Provedbeni program za razdoblje 2022.-2025. (ažurirana verzija br. 1). Radi se kratkoročnom strateškom dokumentu kojim se određuju prioritetne mjere i aktivnosti za provedbu posebnih ciljeva povezanih drugim aktima strateškog planiranja od nacionalnog značaja i značaja za Općinu Šolta.

Obvezni sadržaj provedbenih programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisan je Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/18, NN 37/23). Ovaj Provedbeni program usuglašen je s Uputama za izradu provedbenih programa (Dokument: UI-PPJLP(R)S - verzija: 1.1), čija je svrha osiguravati ujednačeni pristup izradi i pravilnoj primjeni odredbi zakonodavnog okvira kojim se uređuje priprema, provedba, izvješćivanje, praćenje provedbe i učinaka te vrednovanje akata strateškog planiranja.

Provedbeni program Općine Šolta je kratkoročni akt strateškog planiranja povezan s višegodišnjim proračunom kojeg općinski načelnik, u pravilu, donosi u roku od 120 dana od dana stupanja na dužnost.

S obzirom na to da su izvršna tijela jedinica lokalne i područne samouprave u fazi povećanog obujma rada pri donošenju prvih verzija provedbenih programa, Koordinacijsko tijelo u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske pri Ministarstvu regionalnog razvoja i EU fondova RH, dalo je preporuku izvršnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o donošenju provedbenih programa najkasnije u drugoj polovici prosinca 2021. godine (Klasa: 022-01/20-01/121; Urbroj: 538-04-4-1/357-21-6 od 17. kolovoza 2021.). Provedbeni program donosi se za vrijeme trajanja mandata načelnika i vrijedi tijekom mandatnog razdoblja, odnosno 4 godine.

Provedbenim programom jedinica lokalne samouprave opisuje se i osigurava provedba posebnih ciljeva utvrđenih u planu razvoja jedinice lokalne samouprave (ako je izrađen), odnosno provedba posebnih ciljeva utvrđenih u planu razvoja jedinica područne (regionalne) samouprave, kao i poveznica mjera s odgovarajućim stavkama u proračunu JLS (aktivnostima i projektima) na kojima je potrebno planirati sredstva za provedbu.

Izvorna verzija strateškog dokumenta se izravno naslanja na strateške ciljeve Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske 2030. (NRS 2030.), dok su sve naredne ažurirane verzije Provedbenog programa usklađene s Planom razvoja Splitsko-dalmatinske županije 2022.-2027.

Ovaj dokument je nastavak na prethodnu verziju strateškog dokumenta i **predstavlja ažuriranu verziju Provedbenog programa Općine Šolta za razdoblje 2022. - 2025. (ažurirana verzija br. 4)** koja opisiva mjere koje Općina Šolta planira provesti i realizirati do kraja mjeseca svibnja 2025. godine, odnosno kraja mandata Općinskog načelnika, s ciljem realizacije posebnih ciljeva koji su definirani u strateški nadređenom aktu Planu razvoja Splitsko-dalmatinske županije 2022.-2027.

Mjere Općine Šolta (ukupno 11) definiraju kao razvijen te turistički orijentiran mediteranski otok, konkurentnog gospodarstva i perspektivan za življenje, a iste su usmjerene ostvarenju ciljeva koji se odnose na 4 prioritetna područja kako slijedi:

- 1. Unaprjeđenje, dostupnost i transparentnost rada lokalne samouprave te osiguravanja razvoja otoka Šolte**
- 2. Ukupan rast standarda života na otoku Šolti putem ulaganja u javnu infrastrukturu te ostvarenje vizije uloge kulturnog središta otoka Šolte**
- 3. Posebna skrb za ranjive skupine društva (djeca te stariji i nemoćni) na području otoka Šolte**
- 4. Razvoj kulturno-umjetničkih sadržaja u svrhu očuvanja materijalnih i nematerijalnih kulturnih dobara otoka Šolte te razvoj sporta i sportske kulture i rekreacije.**

Proračunske stavke, odnosno aktivnosti za ostvarenje mjera su usklađene i ažurirane s **Proračunom Općine Šolta za 2024. godinu i projekcija za 2025. i 2026. godinu** (donesen 19.12.2023.)

U svrhu procjene troškova provedbe mjera i organizacije proračunskih programa bilo je nužno da jedinica lokalne samouprave raščlani mjere na prateće aktivnosti i projekte. Tijekom izrade proračuna izvršen je odabir mjera za financiranje, čime je identificirano financiranje pratećih aktivnosti i konkretnih projekata, od kojih su neki u provedbi, a dio u stadiju projektnih ideja koje se nadograđuju i prilagođavaju EU izvorima financiranja, ali i drugim mogućnostima.

Uvjerenja sam da ćemo nastaviti uspješno provoditi zacrtanu politiku razvoja cijelog otoka Šolte, kao i dosad, čemu u prilog ide i priznanje platforme Načelnik.hr koji je Općini Šolta

dodijelio posebno priznanje za izniman doprinos u području izdvajanja za kvalitetu života, i to gledano po kriteriju iznosa ulaganja po glavi stanovnika zbog kojih se nalazi među 10 najboljih hrvatskih općina, po analizi proračuna. Stremit ćemo ostvarenju postavljenih ciljeva i obećanja iz predizborne kampanje, koji su implementirani i u ovaj Program, ali i ostvarenju u narednom razdoblju našeg konačnog cilja, a to je kvalitetan i ugodan život za sve stanovnike na području Općine Šolte.

Objava Provedbenog programa na mrežnim stranicama Općine doprinosi vidljivosti i transparentnosti rada izvršnog tijela te će isti postati javni dokument izravno dostupan svim žiteljima otoka i zainteresiranoj javnosti i na taj način omogućiti uvid u informacije o prioritetnim mjerama i aktivnostima koje Općina Šolta planira provesti u ovom mandatnom razdoblju.

Nikola Cecic – Karuzić, Općinski načelnik

2. UVOD (DJELOKRUG RADA, VIZIJA, MISIJA)

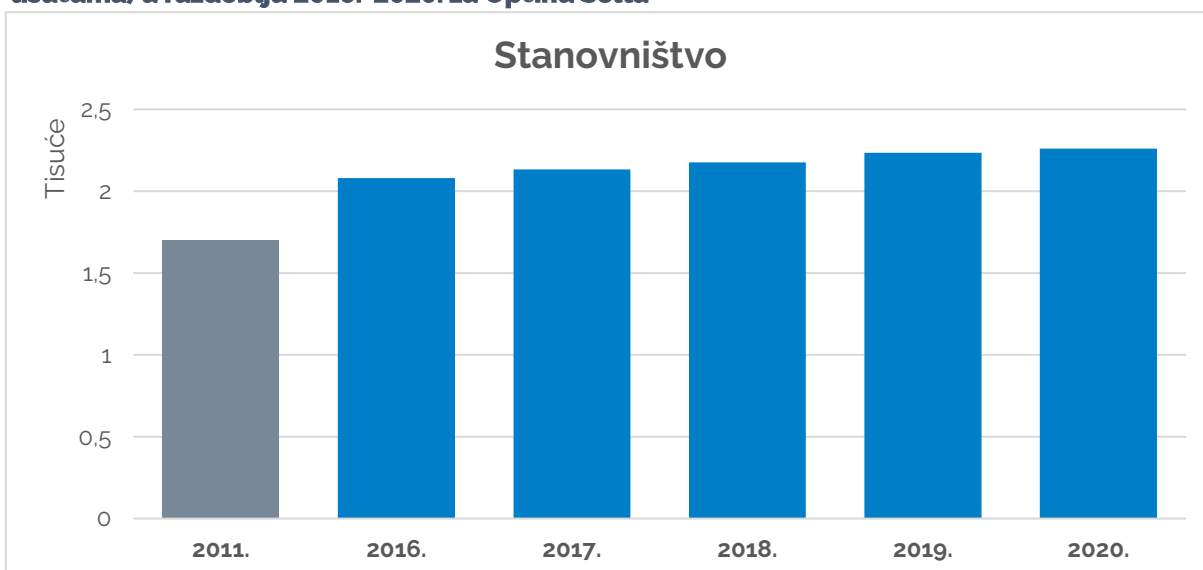
UVOD

Općina Šolta smještena je u južnoj Hrvatskoj, u zapadnom otočnom dijelu Splitsko – dalmatinske županije, na otoku Šolti, koji pripada drveničko-šoltanskoj otočnoj skupini. Površina otoka iznosi 58,98 km², što čini 1,31 % površine Županije, oblik otoka je izdužen, dužine 18,2 km i širine najviše 5 km. Gledajući položaj otoka u odnosu na regiju Dalmacije, otok Šolta zauzima središnji položaj, u smjeru sjeverozapad-jugoistok. Istočno otok Šoltu od otoka Brača dijele Splitska vrata (700 m), zapadno od Drvenika Velog Šoltanski kanal (3,4 km), a od Splita otok dijeli Splitski kanal (7-15 km).

Od središta županije, grada Splita, otok je udaljen devet nautičkih milja. Šolta je dostupna trajektom ili katamaranom koji prometuju iz trajektne luke Split. Od luke u Rogaču do drugih naselja može se cestovnim putem, odnosno autobusnim linijama od kojih jedna vozi na istočnu stranu otoka (Stomorska), a druga na zapadnu (Maslinica).

Prema Popisu stanovništva 2011. godine, Općina Šolta imala je 1.700 stanovnika i jedan je od osam nastanjenih otoka Splitsko-dalmatinske županije. Tada je 31,6 % (538) stanovnika bilo starije od 65 godina, dok je hrvatski prosjek 17,7 %. Kontingent mlađih od 14 godina (127 osoba) bio je dvostruko manji od hrvatskog prosjeka. Od stanovnika starijih od 15 godina (1.573), najviše ih je sa završenom srednjom školom (51,8 %), a visokoobrazovanih je bilo 16,9 %. Od tada pa do danas, na otoku je prisutan pozitivan demografski trend.

Grafički prikaz 1. Broj stanovnika 2011. godine i procjene stanovništva (stanje na dan 31.12., u tisućama) u razdoblju 2016.-2020. za Općinu Šolta

Izvor: Državni zavod za statistiku

Kako se vidi na grafičkom prikazu, tijekom posljednjih pet godina broj stanovnika u stalnom je porastu. Prema procjenama stanovništva, 2020. godine u Općini Šolta živio je 2.261 stanovnik.

Tablica 1. Doseљeno i odseljeno stanovništvo Općine Šolta u razdoblju 2016.-2020.

God.	Doseљeni				Odseljeni				Saldo
	Iz drugoga grada/općine iste županije	Iz druge županije	Iz inozemstva	Ukupno*	Iz drugoga grada/općine iste županije	Iz druge županije	Iz inozemstva	Ukupno*	Ukupno
2016.	61	10	15	92	22	4	4	36	56
2017.	72	12	22	113	26	4	6	43	70
2018.	54	21	36	115	27	13	6	50	65
2019.	61	10	61	136	18	8	18	48	88
2020.	65	6	36	117	24	3	32	69	48

*Razlika do ukupnog broja doseљjenih/odseljenih odnosi se na preseljenja među naselјima unutar istoga grada/općine.

Izvor: Državni zavod za statistiku

Općem porastu stanovništva pridonose pozitivni migracijski trendovi. Tijekom analiziranog razdoblja (2016.-2020.), u svim godinama na otok se doseљilo više ljudi nego što se odselilo, i to ponajviše iz drugoga grada ili općine Splitsko-dalmatinske županije, iako je sve izraženiji priljev stanovništva iz inozemstva. Pozitivan saldo doseљjenih i odseljenih iz godine u godinu, do 2019. pojačavao se, a 2020. godine, bio je najmanji u posljednjih pet godina.

U sastavu općine nalazi se osam naselja: Donje Selo (159 stanovnika), Gornje Selo (238), Srednje Selo (104), Grohote (449), Maslinica (208), Nečujam (171), Rogač (126) i Stomorska (245) te dvije naseljene uvale Gornja i Donja Krušica (prema Popisu iz 2011.). Centralno naselje otoka su Grohote u kojima se nalazi javno-društvena infrastruktura neophodna za život: dječji vrtić, osnovna škola, ujedno i jedina škola na otoku, zdravstvena stanica, ljekarna, općinska uprava, policija, vatrogasci i trgovine.

TIJELA OPĆINE I DJELOKRUG RADA

Općina Šolta osnovana je sukladno Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13, 110/15). Općina je samostalna u odlučivanju u poslovima samoupravnog djelokruga u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, zakonom i Statutom Općine kojim se uređuje samoupravni djelokrug, njegova obilježja, javna priznanja, ustrojstvo, ovlasti i način rada upravnih tijela. Općina Šolta jedinica je lokalne samouprave u kojoj tijela Općine predstavljaju općinsko vijeće (sastavljeno od 9 članova) i općinski načelnik. Dakle, Općina se ustrojstveno sastoji od načelnika, općinskog vijeća te Jedinistvenog upravnog odjela.

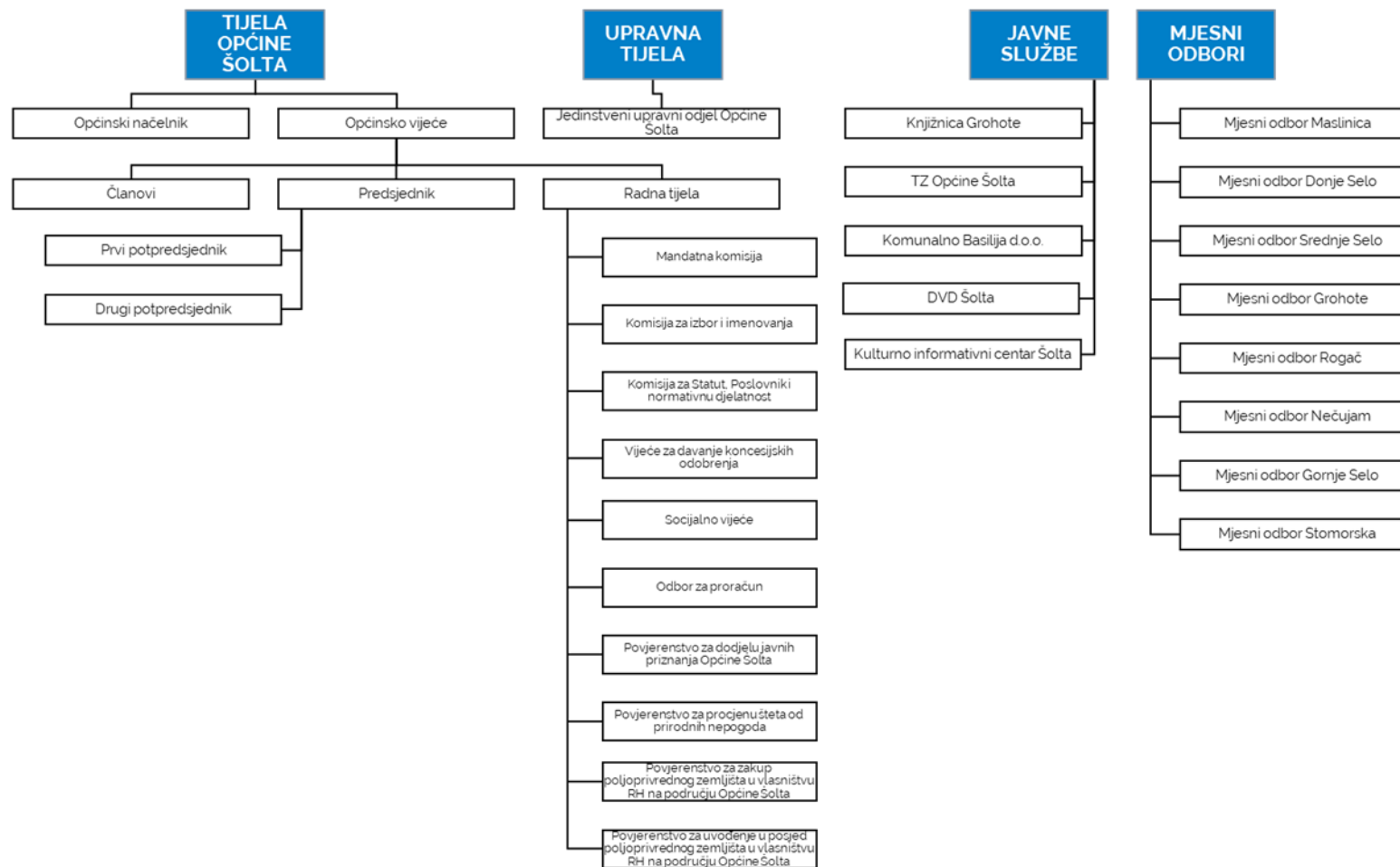
Jedinstveni upravni odjel Općine Šolta u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području,
- vođenje financijskog i materijalnog poslovanja Općine,
- unapređenja mjesne samouprave,
- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Jedinstveni upravni odjel odgovara za svoj rad u smislu zakonitog i pravovremenog obavljanja poslova Načelniku, a ukupno broji 7 zaposlenih djelatnika.

Na slikovnom prikazu nalazi se organizacijska struktura Općine Šolta.

Slika 1: Organizacijska struktura Općine Šolta

Izvor: Statut Općine Šolta

IMOVINA I FINANCIRANJE OPĆINE

Općina sukladno zakonu ima svoje prihode i primitke kojima raspolaže unutar samoupravnog djelokruga. Godišnji proračun temeljni je financijski akt Općine, čiji prijedlog utvrđuje Načelnik, kao jedini zakonski ovlašteni predlagatelj, a isti podnosi općinskom vijeću na donošenje na način i u rokovima utvrđenom zakonom. Planiranje i izvršenje proračuna odgovornost je Načelnika, a općinsko vijeće proračun i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna donosi većinom glasova svih članova.

Jedan od najvažnijih indikatora uspješnog provođenja kvalitetnih programa i projekata koji potiču daljnji rast i razvoj gospodarstva i stanovništva predstavlja uravnotežena proračunska politika. Podaci o planu i izvršenju proračuna Općine Šolta za razdoblje 2017-2021. godine ukazuju na manje oscilacije u kretanju proračunskih prihoda i rashoda, čiji odnos varira kroz godine, pogotovo u posljednjoj promatranoj godini koja je bila obilježena pandemijom uzrokovanom korona virusom. U 2020. godini dolazi do rasta proračunskih prihoda za gotovo 3 milijuna HRK, što proračun za 2021. godinu čini 21 % većim u odnosu na 2019. godinu. S druge strane, proračunski rashodi 2020. godine rastu za 4,3 milijuna HRK te su za 31,23 % viši od rashoda zabilježenih godinu ranije.

U strukturi rashoda prema funkcijskoj klasifikaciji ističu se troškovi unaprjeđenja stanovanja i zajednice koji zbirno u promatranom razdoblju iznose gotovo 30 milijuna kuna, zatim troškovi zaštite okoliša (gospodarenje otpadom) u iznosu od 9,7 milijuna HRK, potom troškovi ekonomskih poslova (poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i lov, promet, turizam, ostale industrije itd.), u zbirnom iznosu od 8,2 milijuna kuna. Također, značajan udio u strukturi rashoda zauzimaju i troškovi za rekreaciju, kulturu i sport, u četverogodišnjem razdoblju zbrojno 3,3 milijuna kuna. Izdvajanja za socijalnu zaštitu kreću se na razini od 2,5 milijuna kuna, dok su ona za obrazovanje na razini od 1,9 milijuna kn, u razdoblju od 2017.-2020.

PRORAČUNSKI KORISNICI I DRUGE PRAVNE OSOBE U NADLEŽNOSTI

Pravilnikom o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika utvrđuju se proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te način vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Proračunski korisnici državnog proračuna i proračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave jesu državna tijela, ustanove, vijeća manjinske

samouprave, proračunski fondovi i mjesna samouprava čiji se rashodi za zaposlene i/ili materijalni rashodi osiguravaju u proračunu. Općina Šolta ima 1 proračunskog korisnika - Kulturno-informativni centar otoka Šolte, koji ima zaposlena 2 djelatnika. Ustanova je osnovana 2013. godine kao javna ustanova u kulturi. Ostale pravne osobe i tijela s javnim ovlastima kojima je osnivač Općina Šolta su: Komunalno BASILIJA d.o.o., Turistička zajednica Općine Šolta i Kulturno-informativni centar otoka Šolte.

VIZIJA OTOKA ŠOLTE

Usmjeravanje svih resursa i znanja koje ima na raspolaganju u cilju njegovanja i očuvanja izvornih vrijednosti, a na način da pravilno i stručno planira aktivnosti i zahvate u prostoru te tako postane jedna od vodećih jedinica lokalne samouprave po načinu upravljanja javnim dobrima i komunalnom gospodarstvu, a u isto vrijeme pružanjem cjelovitih i kvalitetnih usluga u optimalnim rokovima opravdati povjerenje stanovnika, gospodarskih i subjekata u društvenim djelatnostima, poslovnih partnera, nevladinih organizacija i turista, uz smanjenje troškova poslovanja.

Kontinuirano zapošljavanje mladog kadra kroz razvoj poljoprivrede, ribarstva, uslužnih obrta i obiteljsko – poljoprivrednih gospodarstava i turizma.

Razvoj Općine Šolta u turističku destinaciju visokog društvenog standarda, u okvirima uravnoteženog održivog razvoja, koja će biti prepoznatljiva u Hrvatskoj i svijetu po očuvanoj kulturnoj i povijesnoj baštini kao i kvalitetnim smještajnim kapacitetima.

Sve ovo zajedno sa razvijenom komunalnom, prometnom i energetsom infrastrukturom, jednako kao i visokom razinom zdravstvene, socijalne, obrazovne, kulturne te rekreativne infrastrukture učiniti će Općinu Šoltu još sigurnijim i poželjnijim mjestom za život i rad.

IZJAVA O MISIJI OTOKA ŠOLTE

Općinska uprava razvojnim, racionalnim i učinkovitim djelovanjem kontinuirano doprinosi kvaliteti života i rada ljudi kako bi cijeli otok Šolta bio poželjna i sigurna destinacija, autentičnog i očuvanog okoliša, ugodna za život i rad svim žiteljima.

3. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA

Predmetno poglavlje sadržava opisane razvojne potrebe i potencijale na koje Općina Šolta planira usmjeriti svoje aktivnosti u ovom mandatnom razdoblju, kao i glavne razvojne izazove na koje se namjerava odgovoriti.

Prepoznavanje ključnih razvojnih potreba i potencijala rezultat je izrađene analize stanja društvene, gospodarske i prostorne/okolišne razvojne dimenzije, konzultacija s relevantnim lokalnim dionicima i SWOT analize, a sve kako bi se dobila detaljna slika i postavili temelji za dubinsko razumijevanje postojećeg stanja i dinamike održivog otočnog razvoja.

Važnost analize očituje se u tome što je iz definiranih prednosti, nedostataka i tržišnih prilika te izvanjskih prijetnji moguće utvrditi smjerove unapređenja postojećih i razvoja novih projekata i programa, odnosno definirati razvojne potrebe i razvojne potencijali, koji predstavljaju podlogu za identifikaciju prioriteta javne politike te razradu strateškog okvira.

U svrhu prikaza sažete problematike izazova i razvojnih potreba s kojima se jedinica lokalne samouprave suočava u narednom kratkoročnom razdoblju, izabran je model prikaza analize stanja unutar područja djelovanja pojedine tematske skupine s jasno izdvojenim ključnim problemom (izazov) odnosno pratećim rješenjem (razvojna potreba). Navedeni pristup doprinosi jednostavnosti i jasnosti izričaja te konkretnog sadržaja, s obzirom na to da je akt namijenjen široj javnosti.

GOSPODARSTVO

Ključni izazov – gospodarstvo

Prema indeksu razvijenosti Općina Šolta spada u VI. skupinu jedinica lokalne samouprave, što je smješta u treću četvrtinu iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave, preciznije na 171 mjesto do 556 gradova i općina RH. U sljedećoj tablici prikazane su vrijednosti osnovnih pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti za Općinu Šolta.

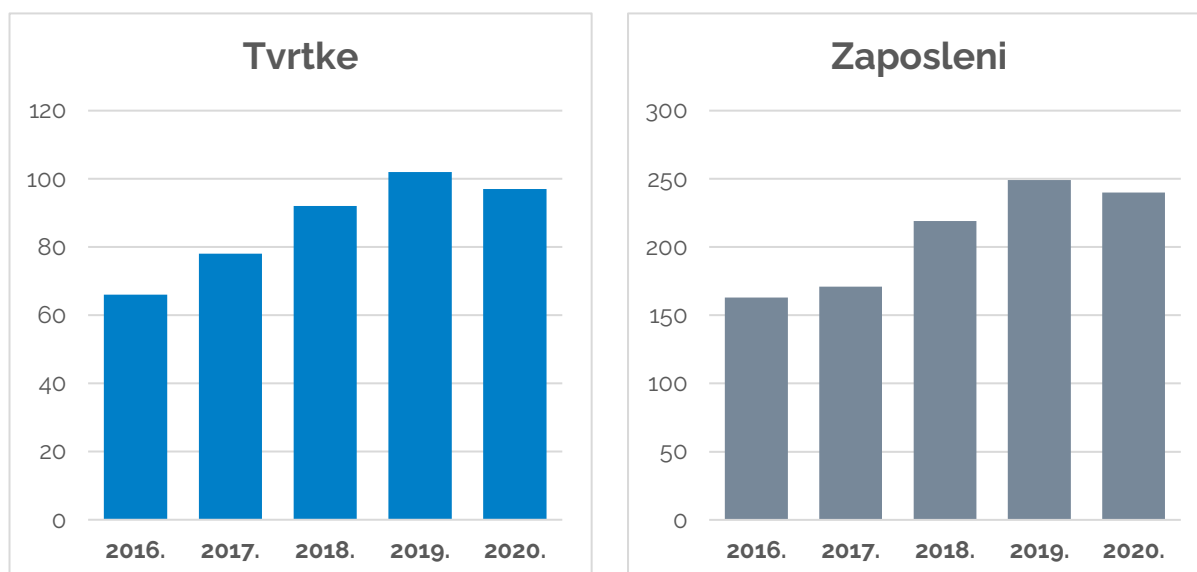
Tablica 2. Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti prema novom modelu izračuna na lokalnoj razini (razdoblje 2014.-2016.) za Općinu Šolta

Osnovni pokazatelj	Vrijednosti osnovnih pokazatelja	Vrijednosti standardiziranih pokazatelja
Prosječni dohodak po stanovniku	29.419,17	107,89
Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	5.496,23	115,86
Prosječna stopa nezaposlenosti	0,2036	97,42
Opće kretanje stanovništva (2016./2006.)	139,88	138,42
Indeks starenja (2011.)	401,1	64,95
Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2011.)	0,2734	121,40
Indeks razvijenosti JLS-a	102,81	
Razvojna skupina JLS-a	6	

Izvor: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Iz tablice se može vidjeti kako su pokazatelji koji se odnose na prosječnu stopu nezaposlenosti i indeks starenja za Općinu Šolta ispodprosječni, u odnosu na RH, dok su svi ostali pokazatelji iznadprosječni, kao i ukupni indeks. U nastavku su prezentirani grafički prikazi koji se odnose na financijske pokazatelje i analizu poslovanja poslovnih subjekata općine Šolta.

Grafički prikaz 2. Broj tvrtki i broj zaposlenih u poslovnim subjektima Općine Šolta u razdoblju 2016.-2020.

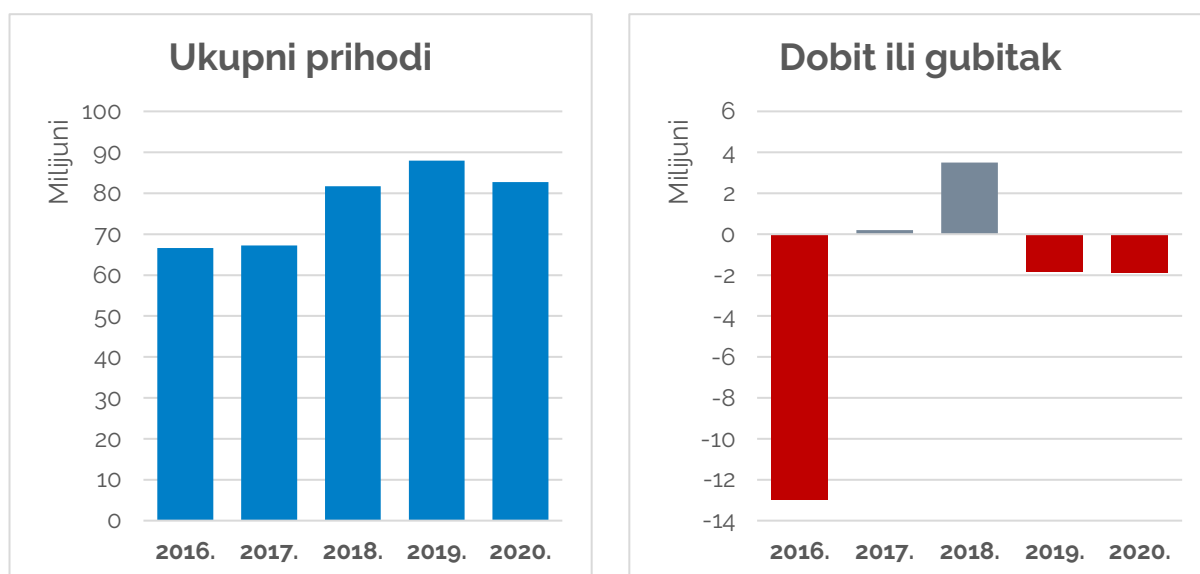

Izvor: Digitalna komora

U Općini Šolta u 2020. poslovalo je 97 poduzeća koja su zapošljavala ukupno 240 zaposlenih. Sva poduzeća pripadaju kategorijama mikro i malih poduzeća. U usporedbi s prethodnom godinom (2019.) došlo je do manjeg pada u broju poduzeća (-4,90 %) i zaposlenih (-3,61 %). Ipak, kada se sagleda trend tijekom posljednjih pet godina, razvidno je da je u Općini Šolta broj poduzeća i broj zaposlenih u njima značajno porastao. U odnosu na 2016. godinu, u 2020. na otoku je poslovalo 46,97 % poduzeća više, a u njima je bilo

zaposleno 47,24 % više zaposlenika. Prema podacima HZMO-a tijekom godine 2018. kod poslodavaca koji su registrirani na otoku Šolti bilo je prosječno 377 zaposlenih. U razdoblju od 2014. do 2018. zaposlenost prikazana po navedenom kriteriju je rasla u prosjeku za 8 % godišnje. Šolta u usporedbi s drugim otocima u županiji ima najveću prosječnu promjenu zaposlenosti kod poslodavaca registriranih na Šolti i mnogo višu promjenu od županijskog prosjeka koji iznosi 2,2%. Broj zaposlenih prema prebivalištu zaposlenih na otoku 2018. godine iznosio je 612.

Grafički prikaz 3. Ukupni prihodi i ostvarena dobit ili gubitak u poslovnim subjektima Općine Šolta u razdoblju 2016.-2020.

Izvor: Digitalna komora

Ukupni prihodi koji su poduzetnici Općine Šolta ostvarili u 2020. godini iznosili su 82,71 milijun kuna. U odnosu na 2019. godinu došlo je do manjeg pada, od -5,97%. No, dugoročni trend, tijekom posljednjih pet godina jest pozitivan. Tako su ostvareni prihodi 2020. godine bili za 24,12 % veći u odnosu na 2016. Kada je riječ o ostvarenom poslovnom rezultatu (dobit ili gubitak), za poduzetnike Općine Šolta on oscilira. U analiziranom petogodišnjem razdoblju vidljivo je da je najlošiji rezultat ostvaren na početku razdoblja (2016.), gubitak od 12,97 milijuna kuna. Nakon toga, u 2017. i 2018., uslijedio je pozitivan financijski rezultat, a u posljednje dvije godine ponovno je ostvaren gubitak, ali znatno manji (nešto manje od 2 milijuna kuna), u usporedbi s 2016. godinom.

U nastavku, prikazana je tablica koja prikazuje strukturu tvrtki, tvrtki, zaposlenih, prihoda i dobitka/gubitka prema NKD-u 2007. za Općinu Šolta u 2019. i 2020. godini. Vidljivo je se najveći broj tvrtki nalazi u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića, preko 20 %. Značajan je postotak (između 10 i 15 %) poslovnih subjekata registriranih u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima, građevinarstvu, te trgovini na

veliko i malo. U navedene četiri djealtnosti, ukupno je registrirano preko 60 % tvrtki na otoku. Potom slijede djelatnosti prijevoza i skladištenja, poslovanja nekretninama, stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti te prerađivačka industrija.

Tablica 3. Struktura tvrtki, zaposlenih, prihoda i dobitka/gubitka prema NKD-u 2007. za Općinu Šolta u 2019. i 2020. godini

Djelatnost (NKD 2007.)	Tvrtke		Zaposleni		Prihodi (u tis. kn)		Dobitak ili gubitak (u tis. kn)	
	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3	3	2	2	167,49	38,27	-103,76	-140,28
(B) Rudarstvo i vađenje	2	2	32	27	8.815,46	10.730,03	-446,80	792,30
(C) Prerađivačka industrija	5	6	8	9	2.655,12	2.420,95	71,87	-131,18
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1	1	29	28	5.756,07	4.362,68	628,09	-860,54
(F) Građevinarstvo	14	12	44	51	8.851,40	12.971,22	30,43	732,61
(G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	12	13	21	29	18.403,25	17.333,42	1.498,44	1.404,70
(H) Prijevoz i skladištenje	9	9	21	22	12.043,77	10.664,42	9,29	-272,36
(I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića	22	20	73	58	26.119,11	17.828,29	-2.638,70	-3.791,50
(J) Informacije i komunikacije	2	2	2	2	268,89	730,79	109,28	505,22
(L) Poslovanje nekretninama	9	8	2	1	1.083,18	2.641,49	-313,35	-32,49
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	6	6	3	3	443,30	285,48	-256,66	-214,61
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	16	14	15	7	3.059,24	2.542,07	-418,30	165,74
(S) Ostale uslužne djelatnosti	1	1	1	1	293,60	162,02	0,38	-56,10
UKUPNO	102	97	249	240	87.959,87	82.711,13	-1.829,80	-1.898,51

Izvor: Digitalna komora

Najviše zaposlenih također je u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića, a potom slijedi građevinarstvo. Ove dvije djelatnosti zaopošljavaju približno 45 % stanovnika otoka. Odmah iza su djelatnosti trgovine na veliko, zatim opskrbe vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, pa rudarstva i vađenja te prijevoz i skladištenje. U svim pobrojanim djelatnostima (prvih šest) zaposleno je gotovo tek nešto manje od 90 % svih zaposlenih na otoku.

Kada je riječ o ostvarenim prihodima, i tu prednjače ugostiteljske djelatnosti. Iako je ova djelatnost doživjela osjetan pad prihoda u 2020. godini, i dalje je najvažnija na otoku. Značajne prihode ostvaruje i djelatnost trgovine na veliko i malo, a odmah iza su: građevinarstvo, rudarstvo i vađenje te prijevoz i skladištenje. Poduzeća iz spomenutih glavnih pet djelatnosti ostvaruju približno 85 % svih prihoda poduzetnika na otoku. Što se tiče ostvarenog poslovnog rezultata, većina djelatnosti posluje s gubitkom, a vrijedi

istaknuti da su u posljednje dvije godine samo poduzeća iz djelatnosti trgovine na veliko i malo, građevinarstva te informacija i komunikacija poslovala s dobitkom.

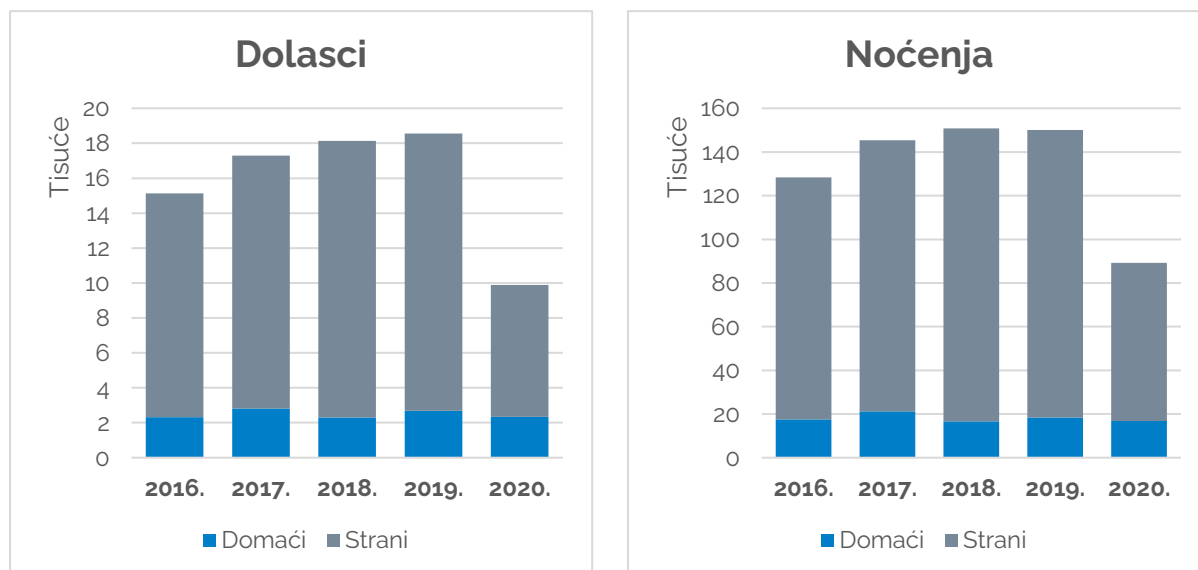
Ključna razvojna potreba - gospodarstvo

U kontekstu daljnjeg razvoja gospodarstva otoka Šolte ističe se diversifikacija ekonomske strukture (turizam izražen kao dominantna gospodarska grana), bolja povezanost i pristup tržištima koji bi omogućile ulaganja te daljnji razvoj zadružnog poduzetništva i poljoprivrede. Razvojne potrebe predstavlja razvoj tradicionalnih otočnih djelatnosti i jačanje brenda otočnih proizvoda, imajući u vidu potrebe za kontinuiranim obrazovanjem kadrova u poljoprivredi, ugostiteljstvu i turizmu. Najvažniji razvojni potencijali prepoznati su razvoj ekološke poljoprivrede, brendiranje proizvoda, uvođenje i korištenje naprednih tehnologija, uzgoj autohtonih sorti poljoprivrednih kultura. Također, potrebno je poticati razvoj turizma u smjeru održivog turizma koji neće imati negativan utjecaj na prirodu, lokalnu zajednicu otoka Šolte te će generirati dugoročni prihod lokalnoj zajednici, ali i doprinosti povećanju broja radnih mjesta.

Ključni izazov - turizam

Zahvaljujući razvoju turizma, ugostiteljske i druge djelatnosti povezane s turizmom, od iznimnog su gospodarskog značaja. U nastavku su prikazani turistički dolasci i noćenja.

Grafički prikaz 4. Dolasci i noćenja turista prema strukturi (domaći i strani) u razdoblju 2016.-2020.

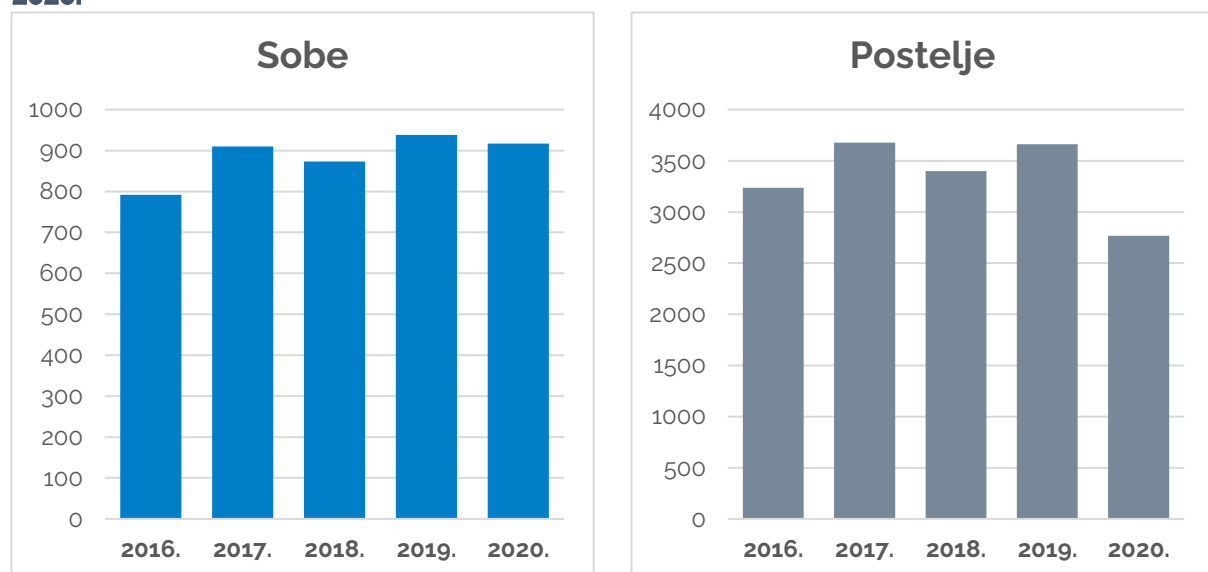

Izvor: Državni zavod za statistiku

Kako se može vidjeti iz grafičkog prikaza, ukupan broj turističkih dolazaka i noćenja na otoku u stalnom je porastu od 2016. do 2019. godine. Tako je 2019. na otok pristiglo preko

18,5 tisuća turista koji su ostvarili preko 150 tisuća noćenja. U odnosu na 2016. godinu, došlo je do porasta dolazaka od 22,61 % i noćenja od 16,98 %. U 2020. godini, zbog globalnih zbivanja (pandemija uzrokovana novim koronavirusom), došlo je do osjetnog pada u ukupnom broju dolazaka i noćenja. U odnosu na prethodnu godinu ostvareno je ukupno 46,69 % manje dolazaka te 40,56 % manje noćenja. U strukturi dolazaka i noćenja, ovisno o porijeklu turista, većinski udio zauzimaju strani turisti (prije panedmije udio se kretao na razini između 85 % i 90 %) . Ipak, tijekom godina, broj dolazaka i noćenja ostvarenih od strane domaćih turista konstantan je, a ta razina zadržana je i 2020. godine. Najznačajniji broj stranih turista, na otok dolazi iz Slovenije, Njemačke, Češke i Poljske. Gotovo svi dolasci (približno 97 %) i noćenja (približno 99 %) ostvareni su u kategoriji odmarališta i slični objekti za kraći odmor (koja uključuje smještaj poput soba, apartmana, studio-apartmana, kuća za odmor i slično). Razlog tome je struktura smještajnih kapaciteta u kojoj dominantni udio (približno 99 %) u ukupnom broju soba i postelja zauzima upravo ova kategorija. Trend kretanja smještajnih kapaciteta na otoku prikazan je na grafičkom prikazu u nastavku.

Grafički prikaz 5. Dolasci i noćenja turista prema strukturi (domaći i strani) u razdoblju 2016.-2020.

Izvor: Državni zavod za statistiku

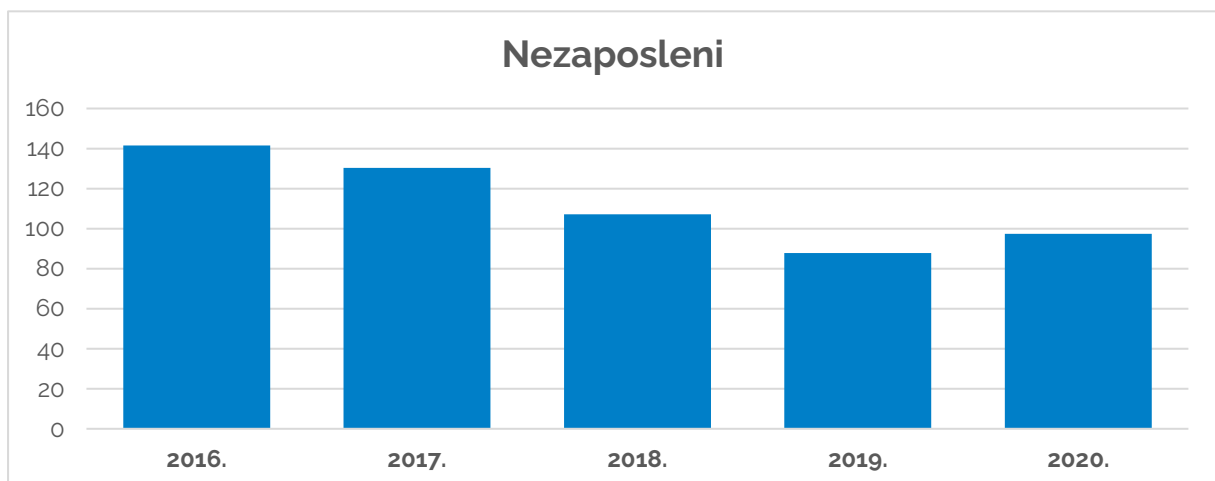
Uočljivo je kako je broj soba u blagom porastu, unatoč oscilacijama. Na otoku je 2020. godine u ponudi bilo 917 soba te 2.768 postelja. Broj postelja tijekom razdoblja oscilira, a 2020. godine u analizi promatranog petogodišnjeg razdoblja, bio je najmanji. Navedeni pad zasigurno se može objasniti smanjenjem ponude smještaja zbog pandemije koronavirusa.

Ključna razvojna potreba - turizam

Turizam na Šolti još uvijek najvećim dijelom usmjeren prvenstveno na prirodne resurse te je kao takav turizam niske dodane vrijednosti koji iscrpljuje prirodne i kulturne resurse. S obzirom na to da otok ima ograničeni prostor za gradnju uz primjenu visokih standarda očuvanja okoliša, korištenje zapuštenih ili neiskorištenih nekretnina u javnom vlasništvu može zadovoljiti potrebu za ulaganjem u novu infrastrukturu za potrebe razvoja turizma, ali i ostalih djelatnosti. Najvažnije razvojne potrebe gledaju se u razvoju održivog turizma, s tendencijom produljenja ljetne sezone, ulaganje u turističku infrastrukturu te poboljšanje upravljanja i korištenja zapuštene imovine, a u najvažnije razvojne potencijale ubrajaju se povezivanje turizma s ostalim gospodarskim djelatnostima na otocima, jačanje kvalitete i raznovrsnosti turističke ponude, kroz razvoj turističkih proizvoda i usluga više dodane vrijednosti te razvoj pametnih rješenja u komplementarnim sektorima radi boljeg iskorištavanja turističkih potencijala otoka.

Ključni izazov - nezaposlenost

Broj nezaposlenih na otoku Šolti smanjuje se iz godine u godinu. U nastavku su prikazani godišnji podaci podaci (godišnji prosjek svih mjeseci, u svakom mjesecu u obzir se uzima stanje posljednjeg dana) o broju registriranih nezaposlenih osoba.

Grafički prikaz 6. Broj nezaposlenih u Općini Šolta u razdoblju 2016.-2020.

Izvor: Digitalna komora

Iz grafičkog je prikaza vidljivo kako je broj nezaposlenih 2016. iznosio 142, a do 2019. smanji se na 88 što je predstavljalo pad od 38,02 %. Ipak, u 2020. godini došlo je do manjeg porasta nezaposlenosti, ukupno je bilo 97 nezaposlenih (rast u odnosu na prethodnu godinu od 10,92 %).

Međutim, iako se stopa nezaposlenosti od 2016. znatno smanjuje, još uvijek je stopa nezaposlenosti prema sjedištu poslodavaca najviša među otocima i viša od županijskog prosjeka (14,3). Gledano prema prebivalištu osiguranika, od ostalih otoka u nepovoljnijem je položaju od Šolte samo Vis. Ovi podaci govore da poduzetnička aktivnost ipak oživljava, ali je i dalje znatan prostor za njen rast, što znači i povećanje potrebe za radnom snagom. Na prostoru čitave županije tijekom posljednjih nekoliko godina broj raspoložive radne snage za zanimanja prodavača, konobara, kuhara i vozača potrebnih u turizmu se prepolovio dok su se neke druge grupe zanimanja (npr. u građevini) značajno smanjile. Uzimajući u obzir ovaj trend te dobnu strukturu stanovnika Šolte, ljudski bi resursi mogli predstavljati problem za dalji razvoj turizma na Šolti.

INFRASTRUKTURNI I PRIRODNI RESURSI

Ključni izazov – Infrastrukturni resursi

Prometna infrastruktura

Luke otvorene za javni promet s osnovnom funkcijom javnog pomorskog prijevoza su:

- Rogač - trajektna luka, pristaju trajekt i katamaran, linija br.960 Split-Rogač-Milna
- Stomorska – u planu
- Nečujam
- Maslinica (luka otvorena za javni promet lokalnog značaja).

Jedina marina na otoku nalazi se u Maslinici, s kapacitetom od 40 vezova. Privezišta na otoku Šolti u okviru su građevinskih područja naselja Donja Krušica, Gornja Krušica Rogač te u okviru izdvojenih građevinskih područja ugostiteljsko turističke namjene u uvali Šipkova i uvali Kašijun.

U Prostornom planu predviđena su i sljedeća sidrišta:

- Šešula s najviše 40 plutača
- Tatinja s najviše 25 plutača
- Jorja s najviše 5 plutača
- Livka s najviše 80 plutača
- Nečujam s najviše 60 plutača
- Gornja Krušica s najviše 16 plutača.

Državna cesta i ujedno glavna cesta na otoku je:

- DC111 Maslinica – Grohote - Stomorska duljine 17,8 km

Županijske ceste su:

- Rogač (trajektna luka) - D111 duljine 1,9 km
- ŽC6157 Nečujam - D111 duljine 3,5 km

U promet je puštena obilaznica od Rogača do D111 na zapadnom dijelu Grohota koja je povećala protočnost prometa tijekom turističke sezone u ljetnim mjesecima. Ostale ceste na otoku su lokalne. Ukupna duljina nerazvrstanih cesta (mjesne ceste, poljski putevi i dr.) je otprilike 150 km.

U tijeku je planiranje ili je započet postupak gradnje/sanacije nekoliko cesta:

- Stomorska – Gornja Krušica (potrebne izmjene i dopune PPU-a)
- Gornje Selo – uvala Livka (potrebne izmjene i dopune PPU-a)
- pristupna prometnica do ugostiteljsko turističke zone u uvali Šipkova (u tijeku su radovi na izgradnji koji bi trebali biti gotovi početkom 2022. godine)
- Obilaznica Grohote
- Grohote – Podkamenica.

U kontekstu uređenih parkirališta, u tijeku je razrada sljedećih projekata:

- Parking Grohote (u tijeku je izrada glavnog projekta po ishodenoj lokacijskoj dozvoli)
- Parking Rogač, Stomorska, Maslinica i Nečujam (u pripremi dokumentacija)

U Srednjem Selu u funkciji je interventni heliodrom.

Vodno-komunalna infrastruktura

Opskrba vodom za otok Šoltu vrši se kroz regionalni vodoopskrbni sustav Omiš-Brač-Hvar-Šolta iz rijeke Cetine (kapaciteta 78 l/sek.). Vodoopskrbni sustav otoka Šolte čine podmorski cjevovod, tlačni i gravitacijski cjevovodi, vodospreme, crpne postaje i drugo. Postojeći kapacitet zadovoljava potrebe otoka, a u vrijeme nastanka ove strategije u pripremi je ishodenje lokacijske dozvole za polaganje nove cijevi Brač-Šolta.

Na otoku uglavnom nema kanalizacijskog sustava pa se otpadne vode saniraju sustavom septičkih jama koje je potrebno redovito prazniti. Samo u Nečujmu postoji kanalizacijski sustav izveden za potrebe turističkog naselja. Dovršena kanalizacija za prvi dio kuća uz obalu. U pripremi je i izrada dokumentacije za kanalizacijski sustav u Maslinici.

Energetska infrastruktura

Čitavo područje otoka Šolte podijeljeno je u energetske smislu na tri cjeline, prema koncentraciji i razmještaju potrošača: zapadna zona, središnja zona i istočna zona. Zapadnu zonu čini područje naselja Maslinica, dok istočna zona obuhvaća naselja Stomorska i Gornje Selo. Središnja zona je opsegom i elektroenergetskom potrošnjom najveća, a obuhvaća naselja Grohote, Donje Selo, Srednje Selo, Rogač i Nečujam. Elektroopskrba na području otoka je optimalna, a radi se i nekoliko novih trafostanica. Telekomunikacijske usluge u nepokretnoj mreži putem komunikacijskih čvorišta i podzemnih vodova pruža Hrvatski Telekom (fiksne telefonske linije, internetske usluge, uključujući IPTV, usluge prijenosa podataka). Usluge mobilne telefonije na otoku pruža nekoliko različitih operatera. Telekomunikacijske usluge su zadovoljavajuće, izuzev nepokrivenosti nekih manjih područja na otoku.

Građevinska infrastruktura

Iz tablice u nastavku vidljivo je da postoji tren izgradnje stambenih i nestambenih površina na otoku Šolti, s vrhunecem u 2018. godini.

Tablica 4. Podaci o broju završenih stanova, stambenih i nestambenih zgrada Općine Šolta u razdoblju 2016.-2020.

Godina	Broj završenih stanova	Površina završenih stambenih zgrada	Površina završenih nestambenih zgrada
2016.	4	374	1.100
2017.	3	545	-
2018.	28	4.461	791
2019.	11	2.576	-
2020.	9	1.293	-

Izvor: Državni zavod za statistiku

Ključna razvojna potreba – Infrastrukturni resursi

Potrebno je unaprijediti lučku infrastrukturu i opremljenost luka, kako bi se povećala sigurnost i kapaciteti pomorskog prijevoza te unaprijedio gospodarski potencijal svih otočnih naselja. Razvijanje nautičkog turizma neophodno je za razvoj lokalne ekonomije u manjim sredinama i na otocima, poput općine Šolta, stoga se očituje razvojna potreba u izgradnji nautičke infrastrukture. Izgradnja i održavanje vodno-komunalne infrastrukture prepoznati su kao razvojne potrebe, dok razvojne potencijale predstavljaju održivi razvoj vodno-komunalne infrastrukture te razvoj pametnih sustava opskrbe vodom i pročišćavanja komunalnih otpadnih voda. Razvoj 5G telekomunikacijske mreže prepoznat je kao nacionalni prioritet, koji je kao strateški prioritet prepoznat na i razini cijele EU. Informacijsko-komunikacijske tehnologije kreiraju poslove, inovativne usluge i servise sa

dodanom vrijednošću, gdje je navedenoj grani gospodarstva ključna dobra povezanost i dostupnost širokopojasnog interneta, pri čemu ključnu ulogu igra 5G mreža, što za otok Šoltu predstavlja jednu od izraženijih razvojnih potreba zbog potencijala koje za sobom nosi digitalna tranzicija. Također, izgradnja novog stambenog prostora u kontekstu stvaranja adekvatnih životnih uvjeta očituje se kao jedna od ključnih razvojnih potreba, s ciljem privlačenja novog stanovništva, ali i zadržavanja mladih na otoku. U tijeku su pripreme za gradnju POS stanova preko Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama, Općina će osigurati svu potrebnu komunalnu infrastrukturu, vodu, struju te pristupni put

Ključni izazov – kulturni resursi

Jedan od najznačajnijih načina održivog razvoja turizma, a time poticanja održivog razvoja na regionalnoj i lokalnoj razini jest putem osiguravanja unaprjeđenja upravljanja kulturnom baštinom. Općina Šolta iznimno je bogata kulturnim resursima. Prema podacima iz Registra kulturnih dobara, na otoku je evidentirano 19 materijalnih kulturnih dobara, što predstavlja 8,4 materijalna kulturna dobra na 1.000 stanovnika. Navedeno je znatno više u usporedbi sa prosjekom županije ili RH. U županiji, na 1.000 stanovnika mogu se pronaći 2,4 materijalna kulturna dobra, a u RH tek 1,4. Na otoku Šolti, od materijalne kulturne baštine, najviše je kulturnopovijesnih cjelina te nepokretnih pojedinačnih kulturnih dobara, po sedam u svakoj od spomenutih kategorija. Pored toga, četiri su arheološka dobra te jedan kulturni krajolik.

Osim materijalne kulturne baštine, na Popis zaštićenih kulturnih dobara Otoka Šolte uvršteno je i nematerijalno kulturno dobro *Šoltanski čakavski govori*. U kontekstu nematerijalne kulturne baštine, razvojni potencijal predstavljaju deseci dobara zajedničkih cijeloj Splitsko-dalmatinskoj županiji, pa i šire, od kojih su neki uvršteni i na UNESCO-ov popis Svjetske nematerijalne kulturne baštine (npr. Klapsko pjevanje, Tradicijske ribolovne vještine, običaji i vjerovanja na Jadranu, Umijeće suhozidne gradnje, Mediteranska prehrana). Detaljan popis kulturnih dobara Općine Šolta prikazan je u nastavku.

Tablica 5. Popis kulturnih dobara Općine Šolta

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta
1.	Z-4770	Kula (Kaštel Slavić)	Grohote	Nepokretna pojedinačna
2.	Z-4771	Dvorac Martinis Marchi	Maslinica	Nepokretna pojedinačna
3.	Z-4772	Crkva sv. Jelene	Donje Selo	Nepokretna pojedinačna
4.	Z-5061	Crkva sv. Mihovila	Grohote	Nepokretna pojedinačna
5.	Z-4635	Starokršćanska bazilika	Grohote	Arheologija
6.	RST-0675	Hidroarheološko nalazište	Donje Selo	Arheologija
7.	Z-4887	Ostaci crkve sv. Petra	Nečujam	Nepokretna pojedinačna

8.	Z-5696	Ruralna kulturno-povijesna cjelina Rogač	Rogač	Kulturnopovijesna cjelina
9.	Z-5714	Ruralna kulturno-povijesna cjelina Stomorska	Stomorska	Kulturnopovijesna cjelina
10.	Z-5761	Ruralna kulturno-povijesna cjelina Maslinica	Maslinica	Kulturnopovijesna cjelina
11.	Z-5802	Arheološko nalazište Vela Straža - prapovijesna gradina	Gornje Selo	Arheologija
12.	Z-5862	Ruralna kulturno-povijesna cjelina Grohote	Grohote	Kulturnopovijesna cjelina
13.	Z-5931	Arheološko nalazište Banje	Rogač	Arheologija
14.	Z-6044	Ruralna kulturno-povijesna cjelina Donje Selo	Donje Selo	Kulturnopovijesna cjelina
15.	Z-5993	Ruralna kulturno-povijesna cjelina Srednje Selo	Srednje Selo	Kulturnopovijesna cjelina
16.	Z-6016	Ruralna kulturno-povijesna cjelina Gornje Selo	Gornje Selo	Kulturnopovijesna cjelina
17.	Z-6931	Crkva sv. Marije u Borima	Gornje Selo	Nepokretna pojedinačna
18.	Z-6933	Šoltanski čakavski govori	-	Nematerijalna
19.	Z-6982	Kuća Dujma Balistrilića	Nečujam	Nepokretna pojedinačna
20.	Z-7357	Kulturno-povijesni krajolik otočića Stipanska	Maslinica	Kulturni krajolik

Izvor: Ministarstvo kulture i medija RH

Od kulturne infrastrukture, na otoku nema muzeja, ali moguće je posjetiti galeriju Buktenica&Buktenica (u Grohotama) u kojoj se nalaze djela dvojice najpoznatijih šoltanskih slikara naive: Eugena Buktenice Đenka i Vicka Buktenice. Osim navedene galerije ljeti je moguće posjetiti i Bratsku kuću u Grohotama u kojoj se održavaju stalne izložbe šoltanskih umjetnika. Na otoku je registrirana knjižnica pri Osnovnoj školi Grohote i jedna knjižnica u Grohotama-podružnica gradske knjižnice Marka Marulića iz Splita.

Ključna razvojna potreba – Kulturni resursi

Značajnije razvojne potrebe u ovom području proizlaze iz važnosti očuvanja i revitalizacije kulturne baštine otoka Šolte, kako materijalne tako i nematerijalne, te očuvanja autentičnosti običaja i cjelovitosti jedinstvenih otočnih lokaliteta. Kao najvažniji razvojni potencijali ističu se poticanje kreativne industrije i umjetnosti te veće uključivanje kulturne baštine u turističku ponudu kroz suradnju s dionicima turističkog sektora.

Ključni izazov – Okolišni resursi

Struktura površina iz gornje tablice govori da područje općine Šolta nije u većoj mjeri izgrađeno. Izgrađeno područje obuhvaća cca. 200,5 ha, što čini oko 3,4 %. Pod šumama se nalazi 2617,3 ha ili 44,38 %, dok ostalo poljoprivredno i šumsko tlo zauzima 11784,9 ha ili 30,26%.

Tablica 6. Korištenje površina

NAČIN KORIŠTENJA prema dokumentima prostornog uređenja	ha	Udio u površini %
Izgrađena područja naselja	200,5	3,40
Poljoprivredne površine	1.010,6	17,13
Šumske površine ukupno	2.617,3	44,38

Ostale poljoprivredne i šumske površine	1.784,9	30,26
Općina ukupno	5.898,0	100,00

Izvor: Strategija razvoja Općine Šolta do 2020.

Poljoprivredne i potencijalne površine zauzimaju 1.010,6 ha ili 17,13 %, od čega se 110 ha odnosi na ukupno korišteno poljoprivredno zemljište, a ostalo poljoprivredno čini cca. 590 ha (prema popisu poljoprivrede). Međutim, analiza stanja na terenu pokazuje nešto drugačije stanje. Ukupno korišteno poljoprivredno zemljišta danas je cca. 450 ha pod maslinicima i 30 ha pod vinogradima (cca 480 ha), tako da potencijalnog poljoprivrednog zemljišta na Šolti ima otprilike 520 ha.

Na otoku je od iznimne važnosti poljoprivreda. U nastavku su prikazani podaci o kretanju broja poljoprivrednih gospodarstava, ARKOD parcela te pripadajućoj površini.

Tablica 7. Broj poljoprivrednih gospodarstava, broja i površine ARKOD parcela u Općini Šolta u razdoblju 2016.-2020.

Godina	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)
2016.	127	686	167,58
2017.	130	683	171,96
2018.	139	709	171,84
2019.	147	734	175,11
2020.	149	737	177,22

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Iz tablice je vidljiv trend porasta broja poljoprivrednih gospodarstava, kao i broja te pripadajuće površine ARKOD parcela. U 2020. godini površina svih registriranih ARKOD parcela, kojih je bilo 737, iznosila je 177,22 ha. Više od polovice svih ARKOD parcela nalazi se u naseljima Gornje Selo, gdje ih je najviše, i Grohote. Većinski udio ARKOD parcela površine je manje od 3 ha, a gotove sve su parcele površine manje od 20 ha. Prema vrstama uporabe poljoprivrednog zemljišta dominiraju maslinici, s preko 80 %, a potom slijede vinogradi (približno 13 %). Ostatak čine mješoviti višegodišnji nasadi, voćnjaci i oranice.

Prostornim uređenjem ostvaruju se pretpostavke za unapređenje gospodarskih, društvenih, prirodnih, kulturnih i ekoloških polazišta održivog razvitka u prostoru kao osobito vrijednom i ograničenom dobru na načelu integralnog pristupa prostornom planiranju. Osnovni cilj prostornog uređenja je interaktivnim prostornim planiranjem i procjenom mogućih utjecaja ostvariti ravnomjeran prostorni razvoj usklađen s gospodarskim, društvenim i okolišnim polazištima uravnoteženjem razvojnih procesa i s njima povezanih različitih potreba i interesa.

Priroda otoka Šolte, kulturna baština otoka i ostali izgrađeni prostori čine osnovne komponente otočnog krajobraza, koji je bez obzira na narušenu strukturu vrijedan i značajan otočni resurs. Neplansko ljudsko djelovanje ugrozilo je otočni krajobraz kao cjelinu. Osnovne probleme predstavlja bespravna individualna stambena izgradnja i druge neprimjerene intervencije uz obalu, u ruralnim sklopovima otočnih naselja i u kompleksima borove šume, čime se narušava ambijent i prirodni sklad. Ukupni otočni prostor, njegovo obalno more i podmorje očuvani su, ali i potencijalno ugroženi. Najugroženiji dijelovi otoka su: obalno more, u prvom redu uvale Stomorska, Nečujam, Rogač i Maslinica, obalno more ostalih naselja uz more te posebno osjetljive i zatvorene uvale Šešula i Stračinska, područje uz postojeće odlagalište za otpad; šumske i ostale zelene površine (69 % otoka) ugrožene požarima.

Postupke gospodarenja otpadom izvršava komunalno poduzeće Basilija koristeći se odlagalištem otpada Borovik kod Grohota. Općina Šolta je nastavila s radovima na području odlagališta Borovik sa ciljem dovršetka stavljanja u funkciju reciklažnog dvorišta, izgradnja sortirnice i kompostane, otkup zemljišta za proširenje tijela deponija i ishođenje izmjena i dopuna lokacijske i građevinske dozvole.

Tablica 8. Podaci o ukupno sakupljenom i miješanom komunalnom otpadu i kilogram komunalnog otpada po stanovniku za Općinu Šolta u razdoblju 2016.-2020.

Godina	Ukupno sakupljeni komunalni otpad u organizaciji JLS (t)	Miješani komunalni otpad sakupljen u organizaciji JLS (t)	Kilogram komunalnog otpada po stanovniku
2016.	1.220	853	718
2017.	1.174	832	691
2018.	1.164	817	685
2019.	1.071	761	629
2020.	1.042	693	613

Izvor: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

Trendovi pokazuju da se tone ukupno sakupljenog komunalnog otpada smanjuju, a time i količina otpada (kilogram) po stanovniku. U 2020. ukupno je bilo prikupljeno 1.042 tone otpada, što je za 14,60 % manje u odnosu na 2016. godinu kada je prikupljeno 1.220 tona. Udio miješanog komunalnog otpada smanjuje se, te 2020. godine iznosio 66,50 % nakon što je tijekom cijelog promatranog razdoblja do tada bio na razini od 70 % i više. Kilogram komunalnog otpada po stanovniku također se smanjuje, sa 718 kg/stanovnik u 2016. godini na 613 kg/stanovnik u 2020. Ipak, navedeni pokazatelj veći je od prosjeka županije (536 kg/stanovnik) i RH (418 kg/stanovnik) te treba raditi na njegovom daljnjem smanjenju.

Opterećenost i pritisak na javnu i komunalnu infrastrukturu tokom turističke sezone izazivaju nezadovoljstvo lokalnog stanovništva zbog prometnih gužva, buke, otežanog pristupa zdravstvenim službama i sl.

Prostorno planiranje kao interdisciplinarni skup metoda koje koristi javni sektor sa ciljem distribucije ljudi i aktivnosti na području za koje se donosi prostorni plan, predstavlja najvažniji alat zaštite okoliša i poboljšanja ukupne kvalitete.

Ključna razvojna potreba – Okolišni resursi

Razvoj rješenja s niskom ugljičnom potrošnjom i integriranim modelima OIE treba postati uobičajen pristup u izgradnji objekata, prometnim rješenjima, transportnim sredstvima uz učinkovito upravljanje obalnim resursima, uređenje i upravljanje pomorskim dobrom. Zrak, voda, obnovljiva energija i proizvodnja hrane danas predstavljaju ključne elemente održivog razvoja zajednice, pri čemu je važno pokušati ostvariti samodostatnost u proizvodnji iste, uz težnju povećanja razine eko proizvodnje. Tome prethodi sređivanje katastra i zemljišnih knjiga, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, rješavanje pristupa vodi za navodnjavanje, aktivaciju poljoprivrednog zemljišta, očuvanje izvornih pasmina domaćih životinja, jačanje produktivnosti u proizvodnje hrane. Općina treba staviti snažniji naglasak u poticanju zadrugarstva i proizvodnje hrane (maslinarstvo, vinogradarstvo, ribarstvo i drugo), odnosno proizvoda koji imaju eko oznaku kvalitete uz poticanje brendiranja i licenciranje proizvoda. Sanacija i očuvanje prostora od daljnje devastacije neplanskom izgradnjom, kroz kreiranje mjera za njegovu sanaciju te jaču zaštita kulturne i prirodne baštine. Podizanje razine očuvanja prirodnog kapitala i okoliša na principu integriranog upravljanja uz odgovorno prostorno planiranje te rastući trend razvoja politika pametnih otoka predstavlja razvojni potencijal Općine, uz pametno gospodarenje otpadom (kružno gospodarstvo). Kao razvojna potreba identificirana je i uklanjanje otpada odbačenog u okoliš (tzv. divlja odlagališta), što je narednom mandatnom razdoblju potrebno sanirati, uz usmjeravanje aktivnosti na podizanje razine odvojenog prikupljanja otpada uz održavanje edukacija prema stanovništvu.

Održivi razvoj Općine Šolta temelji se na jačanju poljoprivrede, ribarstva, turizma, poduzetništva i obrta te uslužnih djelatnosti. Prostornim planom Općine Šolta osigurani su prostorni i planski uvjeti za razvoj gospodarskih djelatnosti. Općina Šolta, kao dio veće jedinice, Splitsko-dalmatinske županije, a u skladu s nacionalnim strateškim i razvojnim dokumentima (s posebnim naglaskom na Nacionalni plan razvoja otoka i Plan razvoja SDŽ), donosi pojedinačne razvojne dokumente i planove na kojima temelje svoj gospodarski razvoj.

DRUŠTVO I INSTITUCIJE RAZVOJNOG UPRAVLJANJA

Ključni izazov – Zdravstvena i socijalna skrb, obrazovanje

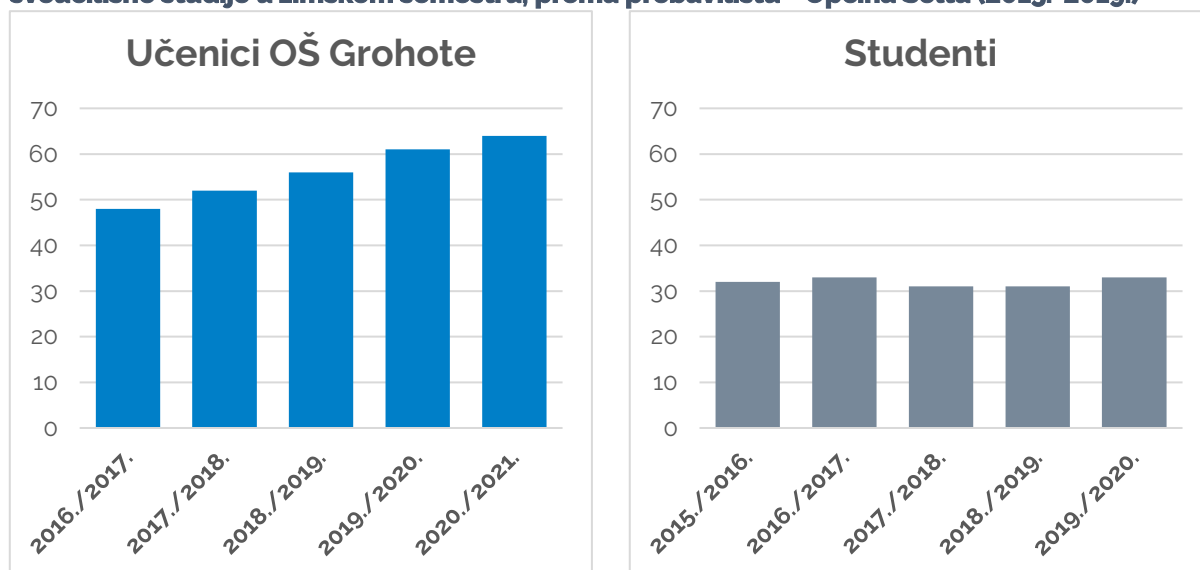
Dostupnost, kvaliteta i učinkovitost zdravstvene zaštite osnovne su vrijednosti modernih zdravstvenih sustava. Veliki izazov predstavlja ujednačena dostupnost zdravstvene zaštite na otoku, kao i nedostatak polikliničko specijalističke službe izvan KBC Split. Na otoku se nalazi jedan Dom zdravlja, tj. ambulanta opće/obiteljske medicine Grohote u sklopu koje djeluju dvije ordinacije opće medicne te jedna ordinacija dentalne medicine, kao i patronažna sestra. U sklopu Zavoda za hitnu medicinu Splitsko - dalmatinske županije na otoku djeluje punkt pripravnosti Šolta u Rogaču. Na otoku se nalazi i ljekarna (u Grohotama). S obzirom na to da je na otoku dostupna samo osnovna zaštita primarne razine, sve ostalo, poput laboratorijske dijagnostike, rendgena, pojedinih liječnika specijaliste i sl., stanovnici Šolte moraju tražiti na kopnu / ili drugom većem otoku.

Dostupnost kvalitetnih socijalnih usluga i skrbi u rijetko naseljenim područjima s većim udjelom starijeg stanovništva poseban je izazov. Ljudi mogu biti isključeni iz različitih područja društvenog života: zaposlenja, obrazovanja, stanovanja, socijalnih veza, kulture, poštovanja itd. Na otoku Šolti pomoć u kući starijim i nemoćnim osobama provodi Katolička udruga Lovret iz Splita, koja obuhvaća: organiziranje prehrane, obavljanje kućanskih poslova, održavanje osobne higijene, razgovor i druženje u cilju prevladavanja usamljenosti i socijalne izoliranosti, zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba.

Uz pružanje izvaninstitucionalne podrške u domovima korisnika kao izazov ostaje nedostatak adekvatne infrastrukture gdje će se moći pružati adekvatna institucionalna socijalna skrb. Općina je riješila imovinsko pravne odnose za zemljište na kojem će se izgraditi budući Centar za starije i nemoćne. Trenutno je u izradi Glavni projekt izgradnje, a početkom godine se kreće u ishodaenje građevinske dozvole.

Na otoku Šolti nalazi se jedna osnovna škola i to OŠ Grohote. Tijekom posljednjih pet godina, na početku školske godine, broj učenika iz godine u godinu raste. Tako je početkom školske godine 2020./2021. u OŠ Grohote bilo upisano ukupno 64 učenika, što je za 33,33 više u usporedbi sa školskom godinom 2016./2017. Tijekom razdoblja, broj učitelja koji rade u školi oscilira između 17 i 19.

Grafički prikaz 7. Učenici upisani u OŠ Grohote (2016.-2021.) i studenti upisani na stručne i sveučilišne studije u zimskom semestru, prema prebavištvu - Općina Šolta (2015.-2019.)

Izvor: Državni zavod za statistiku

Na otoku nema srednjih škola. Po pitanju visokog obrazovanja, sa Šolte, tijekom promatranog razdoblja, svake godine preko 30 ljudi upisuje stručne i sveučilišne studije na sveučilištima diljem Hrvatske, najviše na Sveučilištu u Splitu. Tijekom posljednjih pet godina, ukupno je sedam osoba s prebavištvom u Općini Šolta upisalo poslijediplomske studije, od toga čak šest osoba poslijediplomski doktorski studij.

Ključna razvojna potreba – Zdravstvena i socijalna skrb, obrazovanje

Razvojne potrebe u zdravstvu su u prvom redu ojačati primarnu zdravstvenu zaštitu ulaganjima koja će omogućiti uspješnije preventivno djelovanje, širenje usluga te podizanje kvalitete skrbi kroz kontinuiranu edukaciju. Neophodno je unaprijediti punkt pripravnosti za hitnu medicinsku pomoć i jačati Dom zdravlja / ambulantu opće / obiteljske medicine Grohote i izvanbolničku specijalističku zdravstvenu zaštitu. Posebna pozornost posvetit će se dostupnosti medicinskih usluga, ali i za građane koji imaju specifične potrebe u korištenju zdravstvene i socijalne zaštite, uz modernizaciju zdravstvene i socijalne infrastrukture izgradnjom novih ili obnovom postojećih kapaciteta. Značajan problem predstavlja nedostatak pojedinih liječnika i medicinskog osoblja te liječničkih timova te se ovaj problem nameće kao jedna od bitnih potreba o kojoj treba strateški promišljati.

Razvojne potrebe ovdje su svakako unaprjeđenje ravnomjerne dostupnosti i kvalitete sveobuhvatne socijalne skrbi za posebno osjetljive skupine: starije osobe, osobe iz ruralnih područja, osobe s invaliditetom, žrtve nasilja u obitelji, beskućnike, osobe bez dovoljno sredstava za uzdržavanje i djecu. Cilj je postići osjetan doprinos poboljšanju kvalitete života

kroz koordinirani sustav javne potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, jačanje društvene kohezije, uključujući i izvaninstitucionalnu pomoć (organizacije civilnog društva), kao i poboljšanje pristupa i kvalitete temeljne društvene infrastrukture i usluga povezivanjem postojećih i ravnomjernim razvojem novih usluga usklađenih s potrebama stanovništva otoka Šolte.

U pogledu obrazovanja, razvojne potrebe proizlaze iz niske zaposlenosti, posebno mladih, ograničene mogućnosti zapošljavanja te ubrzanog starenja stanovništva. Kao razvojni potencijali ističu se povećanje dostupnosti i kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja, razvoj socijalnih usluga te jačanje fleksibilnosti na tržištu rada. Radi bolje povezanosti sustava obrazovanja i tržišta rada na otoku Šolti te kako bi se povećale mogućnosti za učenike da nakon školovanja brzo pronađu posao i ostanu na otoku, razvojni potencijal predstavlja povezivanje teorijskog i praktičnog dijela programa obrazovanja/strukovnog kurikulumu u školi i kod poslodavca, zapošljavanje i smještaj.

Općina svake godine dodjeljuje stipendije desetak učenika srednjih škola odnosno desetak studenata visokih učilišta. Učenicima i studentima osigurava se besplatan autobusni, katamaranski i trajektni prijevoz.

U konačnici, Općina Šolta jako puno pozornosti posvećuje demografskom rastu, te su naknade za novorođenu djecu jedna od ključnih aktivnosti proračuna. Trenutno se izdvaja kako slijedi:

- Za prvo dijete roditelja podnositelja Zahtjeva – 6.000,00 kuna
- Za drugo dijete roditelja podnositelja Zahtjeva – 11.000,00 kuna
- Za treće dijete roditelja podnositelja Zahtjeva – 20.000,00 kuna
- Za četvrto i svako sljedeće dijete roditelja podnositelja Zahtjeva – 30.000,00 kuna

Ključni izazov – institucije razvojnog upravljanja

Razvojem i upravljanjem Općine Šolta prvenstveno se bave tijela Općine koja oblikuju i provode razvojnu politiku. U aktivnostima razvoja sudjeluju i ostale institucije: strukovne komore, komunalna društva, razvojne agencije, javne institucije lokalne akcijske grupe, zdravstvene institucije, Hrvatski zavod za zapošljavanje, turističke zajednice, obrazovne institucije, Sveučilište Splitu, poduzetničke potporne institucije, organizacije civilnog društva i druge.

Infrastrukturna opremljenost, kompetencije i iskustvo zaposlenika, interna organizacija i uvjeti rada te resursi koje ima na raspolaganju čine institucionalni kapacitet tijela zaduženih za planiranje, upravljanje i koordinaciju razvojnih aktivnosti na području županije, a koji

pokazuju nedovoljnu kapacitiranost u praćenju suvremenih trendova u institucionalnom upravljanju.

Općina Šolta kao jedinica lokalne samouprave u okviru svog djelokruga provodi aktivnosti općih i pravnih poslova, financija, društvenih djelatnosti, javne nabave, turizma, gospodarstva, komunalnog sustava, zaštite okoliša, investicija, prostornog uređenja, imovine i poduzetništva.

Razvojna potreba – institucije razvojnog upravljanja

U području dobrog upravljanja i institucionalnog okvira najvažnije razvojne potrebe predstavljaju digitalizacija javnih usluga uz jačanje vlastitih upravljačkih kapaciteta i poboljšanje poslovnih procesa, što bi značajno doprinijelo učinkovitosti lokalne administracije. Kao najvažniji razvojni potencijal prepoznato je jačanje svijesti kod šire javnosti o mogućnostima korištenja javnih digitalnih usluga. Raspoloživost EU fondova i financijskih instrumenata (bespovratna sredstva, povoljni zajmovi i dr.) treba sagledati kao razvojni potencijal u kontekstu širenja investicijskih aktivnosti svih (institucionalnih) dionika na području otoka Šolte, ali i šire, čime bi se doprinijelo ostvarivanju uvjeta za povratak i naseljavanje na otok, osiguranjem povećanje kvalitete života kroz jačanje javnih usluga, fizičke infrastrukture i bolje prometne povezanosti.

4. PRIORITETI I MJERE OPĆINE ŠOLTA U RAZDOBLJU 2022.-2025.

S obzirom da Općina Šolta u svom teritorijalnom sastavu pokriva područje s razvojnim posebnostima (otoci), u prioritete djelovanja u samoupravnom području nužno je uključiti i provedbu politika usmjerenih razvoju otoka u skladu s potrebama i posebnostima otoka.

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine otoke prepoznaje unutar razvojnog smjera 4. Ravnomjieran regionalni razvoj, kroz strateški cilj 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima, prioritarno područje Razvoj pametnih i održivih otoka.

- ❖ **Nacionalni plan razvoja otoka za razdoblje od 2021. do 2027. godine** (usvojen u prosincu 2021. godine) predstavlja srednjoročni akt strateškog planiranja kojim se definira provedba ciljeva razvoja Republike Hrvatske na području otoka. Nacionalnim planom razvoja otoka kao srednjoročnim aktom strateškog planiranja razvoja otoka od nacionalnog značenja stvara se podloga za sustavan pristup

ulaganjima na području otoka u srednjoročnoj perspektivi, između ostalog i kroz korištenje bespovratnih sredstava EU.

Prioriteti javne politike u srednjoročnom razdoblju Nacionalnog plana razvoja otoka za razdoblje od 2021. do 2027. godine jesu:

- Prioritet 1. Kvaliteta življenja i dostupnost javnih usluga na otocima
- Prioritet 2. Održivi razvoj otočnog gospodarstva
- Prioritet 3. Pametno i održivo upravljanje otočnim resursima i okolišem
- Prioritet 4. Mobilnost i povezivost otočnog prostora

❖ **Plan razvoja Splitsko-dalmatinske županije 2022. – 2027.** jest srednjoročni akt strateškog planiranja koji se donosi u svrhu osiguravanja strateški usmjerenog, ujednačenog i resursno učinkovitog razvoja Splitsko-dalmatinske županije. Donosi se za razdoblje do 2027., što prati novi Višegodišnji financijski okvir Europske unije i kao takav naslanja se na pet ciljeva kohezijske politike Europske unije.

Prioriteti javne politike u srednjoročnom razdoblju Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije 2022. - 2027. jesu:

- Prioritet 1. Konkurentno i otporno gospodarstvo
- Prioritet 2. Obrazovanje kao temeljni stup razvoja i usklađeno perspektivno tržište rada
- Prioritet 3. Zelena i resursno učinkovita Županija održive infrastrukture
- Prioritet 4. Zdrav, aktivan i kvalitetan život stanovnika Splitsko-dalmatinske županije

❖ **Teritorijalna strategija razvoja otoka Splitsko-dalmatinske županije – dopuna razvoju Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije 2022.-2027.** jest srednjoročni akt strateškog planiranja od značaja za otočno područje Splitsko-dalmatinske županije, čije je donošenje jedan od glavnih preduvjeta za provedbu Integriranog teritorijalnog programa (ITP) 2021. – 2027. za otoke gdje je otocima Splitsko-dalmatinske županije dodijeljeno 35,4 milijuna eura. Teritorijalnom strategijom pruža se potpora integriranom teritorijalnom razvoju koji se provodi u okviru ITP-a za otoke, Posebnog cilja 5 (ii) „Poticanje integriranog i uključivog lokalnog društvenog i gospodarskog razvoja, lokalnog razvoja u području okoliša, kulture, prirodne baštine, održivog turizma i sigurnosti u područjima koja nisu urbana“.

Mjere Provedbenog programa usklađene su s Posebnim ciljevima nadređenog Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije 2022.-2027. kako slijedi:

Tablica 9. Mjere Provedbenog programa Općine Šolta 2022.-2025. dodijeljene Posebnim ciljevima Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije 2022.-2027.

Redni broj mjere	Naziv mjere Provedbenog programa Općine Šolta	Posebni cilj Plana razvoja SDŽ
1.	Lokalna uprava i administracija	PC14. Dobro upravljanje
2.	Unaprjeđenje javne infrastrukture	PC9. Održivi razvoj infrastrukturnih sustava
3.	Zelena tranzicija i učinkovito gospodarenje otpadom	PC8. Zaštita okoliša i prirode i stvaranje otpornosti na klimatske promjene i prirodne katastrofe
4.	Prostorno i urbanističko planiranje	PC9. Održivi razvoj infrastrukturnih sustava
5.	Održiva poljoprivreda i gospodarstvo	PC4. Razvoj održive i pametne poljoprivrede Splitsko-dalmatinske županije
6.	Osiguranje javnog autobusnog prijevoza	PC11. Održiva mobilnost
7.	Socijalna skrb i civilno društvo	PC13. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovništva Splitsko-dalmatinske županije

8.	Unaprjeđenje turističke ponude	PC3. Razvoj teritorijalno ravnomjerno raspoređenog, cjelogodišnjeg, diversificiranog, održivog i inovativnog turizma
9.	Unaprjeđenje uvjeta za obrazovanje	PC6. Stvaranje uvjeta za razvoj tržišta rada i povećavanje zapošljivosti
10.	Organiziranje i provođenje sustava civilne i protupožarne zaštite	PC14. Dobro upravljanje
11.	Kulturne i kreativne industrije otoka Šolte	PC13. Povećana i uravnotežena kvaliteta života stanovništva Splitsko-dalmatinske županije

Izvor: Autor

Prioriteti i mjere jedinice lokalne samouprave trebaju biti usklađene s prethodno spomenutim prioritetima Nacionalnog plana razvoja otoka, te Posebnim ciljevima Plana razvoja SDŽ.

PRIORITETI PROVEDBENOG PROGRAMA OPĆINE ŠOLTA:

1. Unaprjeđenje, dostupnost i transparentnost rada lokalne samouprave te osiguravanja razvoja otoka Šolte

Opis prioriteta:

Provedbom ovog prioriteta osigurava se visoki stupanj transparentnosti rada lokalne samouprave i izravno djelovanje na polju razvoja Općine u domeni neposredne aktivnosti općinske uprave.

Popis mjera obuhvaćenih prioritetom 1:

- Lokalna uprava i administracija
- Održiva poljoprivreda i gospodarstvo
- Organiziranje i provođenje sustava civilne i protupožarne zaštite

2. Ukupan rast standarda života na otoku Šolti putem ulaganja u javnu infrastrukturu te ostvarenje vizije uloge kulturnog središta otoka Šolte.

Opis prioriteta:

Provedbom ovog prioriteta osigurava se infrastrukturni preduvjet za razvoj otoka Šolte u polju održivog turizma, odredišta digitalnih nomada s svrhom da je stanovnik i turist izjednačen u konzumaciji općinskih / otočnih sadržaja.

Popis mjera obuhvaćenih prioritetom 2:

- Unaprjeđenje javne infrastrukture
- Zelena tranzicija i učinkovito gospodarenje otpadom
- Prostorno i urbanističko planiranje
- Osiguranje javnog autobusnog prijevoza
- Unaprjeđenje turističke ponude

3. Posebna skrb za ranjive skupine društva (djeca te stariji i nemoćni) na području otoka Šolte

Opis prioriteta:

Provedbom ovog prioriteta osigurava se očuvanje demografske osnovice i razvojne mogućnosti za život mladih obitelji s djecom, odnosno osigurava se zdrav život i promovira blagostanje svih ljudi, svih životnih dobi.

Popis mjera obuhvaćenih prioritetom 3:

- Socijalna skrb i civilno društvo

- Unaprjeđenje uvjeta za obrazovanje

4. Razvoj kulturno-umjetničkih sadržaja u svrhu očuvanja materijalnih i nematerijalnih kulturnih dobara otoka Šolte te razvoj sporta i sportske kulture i rekreacije.

Opis prioriteta:

Provedbom ovog prioriteta osiguravaju se kontinuirana ulaganja u redovnu djelatnost otočne knjižnice i čitaonice, kulturne programe, glazbeno-scenski i kulturni amaterizam te sporta i sportske kulture.

Popis mjera obuhvaćenih prioritetom 4:

- Kulturne i kreativne industrije otoka Šolte

5. POPIS MJERA S KLJUČNIM AKTIVNOSTIMA I PRIPADAJUĆIM POKAZATELJIMA REZULTATA

Prilog 1. ovog Provedbenog programa sadrži sljedeće setove podataka:

- **Popis mjera i planiranih rokova provedbe:**
 - naziv i svrha provedbe mjere
 - podatak o planiranom roku provedbe pojedine mjere
 - popis ključnih aktivnosti nužnih za provedbu pojedine mjere
 - podatak o planiranom roku postignuća ključnih aktivnosti tijekom provedbe pojedine mjere
 - podatak o upravnom tijelu JLP(R)S nadležnom za provedbu pojedine mjere
- **Pokazatelje rezultata:**
 - naziv pokazatelja rezultata
 - početna vrijednost pokazatelja rezultata
 - ciljana vrijednost pokazatelja rezultata po godinama, za svaku godinu provedbe pojedine mjere
- **Poveznicu s proračunom:**
 - procjena ukupnog troška provedbe mjere (u EUR)
 - program u proračunu JLP(R)S (oznaka i naziv) – za troškove provedbe pojedinog posebnog cilja
 - aktivnost ili projekt u proračunu JLP(R)S (oznaka i naziv) – za troškove provedbe pojedine mjere, aktivnosti odnosno projekta
- **Druge relevantne podatke o mjeri:**

- oznaku vrste mjere (reformne, investicijske i ostale)
- oznake doprinosa mjera JLP(R)S ispunjenju obveza uređenih posebnim propisima
- oznake poveznice s ciljem/ pod ciljem održivog razvoja UN Agende 2030 (SDG)
- oznaku doprinosa zajedničkim prioritetima Europske unije, odnosno doprinosa zelenoj tranziciji i digitalnoj transformaciji

Provedbeni program Općine Šolta za razdoblje 2022. – 2025. sadrži ukupno 11 mjera koje se izravno naslanjaju na posebne ciljeve Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije 2022.-2027. U nastavku teksta svaka je mjera opisana jednim sažetim odlomkom gdje je navedena svrha provedbe, razrađene ključne točke ostvarenja te rokovi. Također izdvojeni su pokazatelji rezultata s početnim vrijednostima zadnje dostupne kalendarske godine (2020. godina), kao i ciljane vrijednosti za period do 2025. godine (kraj mandata u svibnju 2025. godine). Uspješnost pojedine mjere prati se putem podataka za ukupno 17 pokazatelja.

Ukoliko postoji potpun ili djelomičan doprinos zajedničkim prioritetima Europske unije, odnosno zelenoj tranziciji i digitalnoj transformaciji isto je naznačeno s opisom intenziteta doprinosa.

5.1. LOKALNA UPRAVA I ADMINISTRACIJA

Mjerom Lokalna uprava i administracija planirano je financiranje redovnih aktivnosti izvršnog tijela i učinkovito pružanje usluga građanstvu. Aktivnosti zahvaćene navedenom mjerom su: rad gradonačelnika i Gradske uprave, rad zamjenice gradonačelnika, opće usluge i pričuva i ostali rashodi poslovanja, a odnose se na plaće i doprinose na plaće te rashode za službena putovanja i stručno usavršavanje, nadalje, na rashode vezane uz protokol, reprezentaciju, kao i kapitalni projekt za nabavku opreme za poslovanje.

Iznos: 1.553.843,52 EUR

Izvor: Proračunski Program 1001 Učinkovita općinska uprava i administracija, Proračunski program 1016 Zajmovi i jamstva

Aktivnosti: A100001 Redovno poslovanje općinske uprave i administracije, A100001 Zajmovi i jamstva

Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća aktivnosti	Rok provedbe mjere
Aktivnosti vezane za redovnu djelatnost izvršnog tijela, predstavničkih tijela i upravnih tijela samoupravne jedinice	Prosinac tekuće godine	Svibanj 2025. godine

Pokazatelji rezultata	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost			
		2022	2023	2024	2025
Godišnji broj izdanih rješenja za komunalni doprinos	np	np	40	45	50
Broj projekata JLS kojima je odobreno sufinanciranje sredstvima ESI fondova	10	10	12	12	7

5.2. UNAPRJEĐENJE JAVNE INFRASTRUKTURE

Ovaj mjera se odnosi na redovita održavanja javne rasvjete, mjesnih groblja, nerazvrstanih cesta i putova, javno-prometnih površina, zelenih površina, čistoće površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene. Također su planirane radnje vezano za za izgradnju vodovodnih i odvodnih mreža te investicijsko održavanje objekata u vlasništvu Općine Šolta, kao što su Dom kulture, Doktorova kuća, Crkva Sv. Petra, Dioklecijanov ribnjak, Bazilika Stipanska, Zgrada Općine, Crkva Donje Selo, Srednje Selo i Grohote i Stara škola Stomorska.

Iznos: 11.581.914,27 EUR

Izvor: Proračunski Program 1002 Održavanje komunalne infrastrukture, Proračunski Program 1003 Građenje komunalne infrastrukture, Proračunski Program 1004 Unaprjeđenje vodovodnih, kanalizacijskih mreža i obnova seoskih voda, Proračunski Program 1008 Održavanje, revitalizacija i građenje građevinskih objekata

Aktivnosti: A100001 Održavanje javne rasvjete, A100002 Održavanje mjesnih groblja, A100003 Održavanje nerazvrstanih cesta i poljskih puteva, A100004 Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, A100005 Održavanje javnih zelenih površina, A100006 Održavanje čistoće javnih površina, A100007 Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, A100008 Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija, A100001 Nove dionice javne rasvjete, A100002 Proširenje i uređenje mjesnih groblja, A100003 Modernizacija nerazvrstanih cesta i putova, A100004 Uređenje javno prometnih površina, A100005 Uređenje javnih zelenih površina, A100006 Građenje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, K100007 Izgradnja ceste Šipova u Maslinici, K100008 Izgradnja pristupne ceste prema POS stanovima, A100001 Izgradnja novih vodovodnih i kanalizacijskih dionica i obnova seoskih voda, A100001 Održavanje i sanacija postojećih građevinskih objekata, K100002 Rekonstrukcija kuće Dujma Balistrića (marka Marulića), K100003 Izgradnja centra za starije i nemoćne, , K100004 Rekonstrukcija kulturnog centra Gornje selo, K100005 Rekonstrukcija i dogradnja dječjeg vrtića Grohote, K100006 Uređenje doma kulture u Grohotama

Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća aktivnosti	Rok provedbe mjere
Aktivnosti vezane za izgradnju i održavanje komunalne infrastrukture	Prosinac tekuće godine	Svibanj 2025. godine
Razvoj i unaprjeđenje različitih infrastrukturnih sustava	Prosinac tekuće godine	Svibanj 2025. godine
Rekonstrukcija, izgradnja i investicijsko održavanje komunalnih objekata i opreme	Prosinac tekuće godine	Svibanj 2025. godine

Pokazatelji rezultata	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost			
		2022	2023	2024	2025
Godišnji broj m ² moderniziranih nerazvrstanih cesta	np	np	10.000	12.000	14.000
Broj uređenih igrališta	np	np	12	13	14

Broj izgrađenih i uređenih objekata u vlasništvu Općine Šolta	7	8	9	11	12
--	---	---	---	----	----

DOPRINOS ZELENOJ TRANZICIJI: DA

Doprinos zelenoj tranziciji sadržan je u aktivnostima mjere koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dozvoljen promet motornih vozila, javnih zelenih površina, čistoće javnih površina te uređenje javnih zelenih površina i izgradnja novih vodovodnih i kanalizacijskih dionica i obnova seoskih voda.

5.3. ZELENA TRANZICIJA I UČINKOVITO GOSPODARENJE OTPADOM

Svrha *mjere* Zelena tranzicija i učinkovito gospodarenje otpadom služi osiguravanju javne usluge prikupljanja komunalnog otpada, uspostavu reciklažnih dvorišta te provedba mjera sprječavanjem odbacivanja otpada u okoliš kao i uklanjanje u okoliš odbačenog otpada, davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada, planiranje lokacija građevina od lokalnog značaja. Također je planirana realizacija projekta financiranog iz fondova EU a vezano za izgradnju šetnice i čišćenje uvala i podmorja u uvali Piškera.

Iznos: 2.505.489,75 EUR

Izvor: Proračunski Program 1005 Promicanje zaštite okoliša i prirodne baštine, Proračunski Program 1006 Održivo gospodarenje otpadom

Aktivnosti: K100001 Provedba projekta „Eko Šolta ispod i poviše“, A100001 Održavanje, sanacija i nabava građevina, uređaja i opreme vezano za gospodarenje otpadom, K100002 Sanacija divljih odlagališta, K100003 Sanacija odlagališta Borovik

Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća aktivnosti	Rok provedbe mjere
Očuvanje i unaprjeđenje kvalitete okoliša	Prosinac tekuće godine	Svibanj 2025. godine
Izgradnja građevina za gospodarenje otpadom	Prosinac tekuće godine	Svibanj 2025. godine
Aktivnosti vezane za zaštitu prirode	Prosinac tekuće godine	Svibanj 2025. godine

Pokazatelji rezultata	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost			
		2022	2023	2024	2025
Broj korisnika kojima je omogućeno odvojeno prikupljanje otpada	620	840	850	860	865
m2 saniranih divljih odlagališta	np	np	12.000	14.000	16.000

DOPRINOS ZELENOJ TRANZICIJI: DA

Doprinos zelenoj tranziciji sadržan je u svim aktivnostima mjere: Očuvanje i unaprjeđenje kvalitete okoliša; Izgradnja građevina za gospodarenje otpadom; Aktivnosti vezane za zaštitu prirode. Razvojem novih sustava za gospodarenjem otpadom, te unaprjeđenjem sustava za razvrstavanje i reciklažu otpada stvaraju se preduvjeti za očuvanje okoliša i uspostavu održivog sustava društva koje ima smanjen negativan utjecaj na okoliš i na taj način postaje održiv na dugoročnom planu.

5.4. PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE

Ova mjera ima za cilj unaprjeđenje projektne planske dokumentacije kao osnovni preduvjet urbanog razvoja grada u skladu sa poštivanjem zaštićenih prostornih vrijednosti, te je planirano sređivanje zemljišnih knjiga za k.o. Grohote, k.o. Srednje Selo i k.o. Donje Selo kao preduvjeta za razvoj i ulaganje na području općine Šolta.

Iznos: 303.452,99 EUR

Izvor: Proračunski Program 1007 Kvalitetno i funkcionalno prostorno planiranje i usklađivanje zemljišnih i katastarskih knjiga

Aktivnosti: A100001 Izrada dokumenata prostornog planiranja, K100002 Uređivanje zemljišnog i katastarskog stanja

Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća aktivnosti	Rok provedbe mjere
Aktivnosti vezane za prostorno planiranje	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.
Izdavanje građ. i lokacijskih dozvola i dr. akata vezanih za gradnju na području JLS	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.
Planiranje pametnih rješenja za upravljanje razvojem i sl	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.

Pokazatelji rezultata	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost			
		2022	2023	2024	2025
Broj donesenih planova prostornog uređenja (PPU i UPU)	11	13	15	16	16

DOPRINOS DIGITALNOJ TRANSFORMACIJI: DA

Povezanost ove mjere sa digitalnom transformacijom je sustavno ulaganje u informatizaciju i digitalizaciju sustava katastra i zemljišnih knjiga, te se s time postiže uspostava sustava katastra i zemljišnih knjiga koja se može pregledavati u realnom vremenu. Razvoj i unaprjeđenje sustava digitalnog katastra i zemljišnih knjiga je osnova za ubrzan gospodarski napredak i ubrzanje gospodarskih aktivnosti na otoku Šolta. Također sa ažurnom prostorno planskom dokumentacijom stvara se jedan kvalitetan preduvjet za gospodarski rast i razvoj.

5.5. ODRŽIVA POLJOPRIVREDA I GOSPODARSTVO

Sustavom bespovratnih potpora poljoprivrednicima i obrtnicima učiniti poljoprivredu i gospodarstvo konkurentnim i održivim. Potpore se dodjeljuju za mjere povećanja broja obradivih površina na otoku Šolti, potpore za sadnje u biljnoj proizvodnji te opće potpore razvoju poduzetništva na području otoka Šolta

Iznos: 175.399,26 EUR

Izvor: Proračunski Program 1009 Potpora poljoprivredi i gospodarstvu

Aktivnosti: A100001 Potpora poljoprivredi i gospodarstvu

Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća aktivnosti	Rok provedbe mjere
Poticanje kreativnih industrija, poticanje održivog razvoja poljoprivrede	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.
Aktivnosti vezane za poticanje razvoja poduzetništva i gospodarstva	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.

Pokazatelji rezultata	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost			
		2022	2023	2024	2025
Broj potpora poljoprivredi i gospodarstvu	5	7	8	9	5

DOPRINOS ZELENOJ TRANZICIJI: DA

Doprinos zelenoj tranziciji sadržan je u aktivnostima koje potiču kreativne industrije, te aktivnosti vezane za poticanje razvoja poduzetništva i gospodarstva. Planiranim razvojem poljoprivrede na način da se vodi briga o okolišu, planira razvoj održive i ekološki prihvatljive poljoprivrede osiguravamo dugotrajan i održiv razvoj poljoprivrede na otoku, te ostavljamo u zalog budućim generacijam ostavštinu koju smo zatekli.

DOPRINOS DIGITALNOJ TRANSFORMACIJI: DA

Povezanost ove mjere sa digitalnom transformacijom je razvoj sustava pametne poljoprivrede u kojem bi se mogli pratiti određeni parametri kako proizvodnje, tako i parametri vanjski utjecaja poput temperature, tlak, vlažnosti i sl. Na ovaj način bi mogli udružiti nove tehnologije i ekološki način proizvodnje i postaviti temelj za održivi razvoj poljoprivrede.

5.6. OSIGURANJE JAVNOG AUTOBUSNOG PRIJEVOZA

Sustavom sufinanciranja autobusnog prijevoza osigurava se bolja povezanost između otočkih mjesta, te na taj način uspostavljaju preduvjeti za ostanak većeg dijela stanovništva kroz cijelu godinu na otoku.

Iznos: 790.903,51 EUR

Izvor: Proračunski Program 1010 Osiguranje javnog autobusnog prijevoza

Aktivnosti: A100001 Osiguranje javnog autobusnog prijevoza

Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća aktivnosti	Rok provedbe mjere
Poticanje održivog autobusnog prijevoza na otoku povezivanjem svih naselja	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.

Pokazatelji rezultata	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost			
		2022	2023	2024	2025
Ukupan broj korisnika javnog prijevoza	1150	1200	1200	1300	700

5.7. SOCIJALNA SKRB I CIVILNO DRUŠTVO

Putem programa SOCIJALNE SKRBI - ZAŠTITA SOCIJALNO RANJIVIH SKUPINA potiče se razvoj sustava za socijalnu skrb te kroz PROGRAM POTICANJA RADA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA razvoj organizacija civilnog društva.

Iznos: 897.269,89 EUR

Izvor: Proračunski Program 1011 Socijalna skrb - Zaštita socijalno ranjivih skupina, Proračunski Program 1013 Poticanje rada organizacija civilnog društva

Aktivnosti: A100001 Socijalna skrb, A100002 Provedba programa „Pomoć u kući starim i nemoćnim“, A100001 Financiranje javnih potreba u kulturi, A100002 Financiranje javnih

potreba u sportu. A100003 Financiranje javnih potreba organizacija civilnog društva iz drugih područja , A100004 Financiranje političkih organizacija

Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća aktivnosti	Rok provedbe mjere
Aktivnosti vezane za pružanje socijalne skrbi osjetljivim skupinama	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.
Osiguranje ravnomjerne dostupnosti socijalnih usluga	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.
Pružanje socijalne zaštite i unaprjeđenje kvalitete života građana	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.

Pokazatelji rezultata	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost			
		2022	2023	2024	2025
Broj korisnika socijalnih usluga za starije, nemoće i osobe slabog imovinskog stanja	43	45	45	48	50
Godišnji broj novorođene djece	7	9	11	13	15

5.8. UNAPRJEĐENJE TURISTIČKE PONUDE

Financiranje aktivnosti Turističke zajednice Općine Šolta u svrhu što bolje promocije općine Šolta kao atraktivnog turističkog odredišta kao osnova gospodarskog i ekonomskog razvoja općine. Turizam predstavlja jedan od glavnih ekonomskih segmenata u razvoju općine Šolta, te je s obzirom na to potrebno vršiti unaprjeđenje turističke ponude i razvoj Šolte kao turističkog odredišta.

Iznos: 335.089,12 EUR

Izvor: Proračunski Program 1012 Podizanje kvalitete turističke ponude

Aktivnosti: A100001 Redovno poslovanja turističke zajednice općine Šolta

Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća aktivnosti	Rok provedbe mjere
Aktivnosti vezane za rad Turističke zajednice	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.

Pokazatelji rezultata	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost			
		2022	2023	2024	2025
Ukupan broj turističkih noćenja	148.000	160.000	170.000	180.000	95.000

5.9. UNAPRJEĐENJE UVJETA ZA OBRAZOVANJE

Financiranje predškolskog odgoja - Ostvarivanje redovnih programa odgoja i obrazovanja djece predškolske i jasličarske dobi, te osnovnoškolskog odgoja - Ostvarivanje posebnih programa osnovne škole u cilju davanja doprinosa što kvalitetnijem osnovnoškolskom obrazovanju.

Iznos: 510.731,11 EUR

Izvor: Proračunski Program 1014 Osiguranje standarda predškolskog i osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja

Aktivnosti: A100001 Predškolski odgoj, A100002 Osnovnoškolski odgoj

Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća aktivnosti	Rok provedbe mjere
Redovna djelatnost osnovnih škola	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.

Redovna ulaganja u objekte osnovnoškolskih i predškolskih obrazovnih ustanova	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.
---	------------------------	----------------

Pokazatelji rezultata	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost			
		2022	2023	2024	2025
ukupan broj učenika	60	65	65	67	67
broj vrtičke i jasličke djece	36	40	45	50	55

5.10. ORGANIZIRANJE I PROVOĐENJE SUSTAVA CIVILNE I PROTUPOŽARNE ZAŠTITE

Ovom mjerom se osigurava financiranje DVD Šolta u svrhu osiguranja kvalitetne protupožarne zaštite, te financiranje sustava civilne zaštite, te najam stana za liječnika opće prakse, Sufinanciranje troškova prehrane MUP, Donacije Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja i Crvenom Križu, rashodi za potrebe rada Stožera civilne zaštite i sl.

Iznos: 737.828,60 EUR

Izvor: Proračunski Program 1015 Organiziranje i provođenje sustava civilne i protupožarne zaštite

Aktivnosti: A100001 Protupožarna zaštita, A100002 Civilna zaštita

Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća aktivnosti	Rok provedbe mjere
Aktivnosti vezane za pružanje vatrogasne i civilne zaštite,	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.
Poboljšanje opremljenosti i kapaciteta protupožarnih snaga	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.
Organizacija i redovan rad sustava zaštite i spašavanja na području samoupravne jedinice i sl.	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.

Pokazatelji rezultata	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost			
		2022	2023	2024	2025
Broj intervencija zaštite i spašavanja	57	50	50	45	20

5.11. KULTURNE I KREATIVNE INDUSTRIJE OTOKA ŠOLTE

Financiranje rada Kulturno informacijskog centra Šolte u svrhu poticanja kulturnih i kreativnih industrija na otoku Šolti kao osnovog pokretača kulturnog razvoja otoka. Razvoj kulturno informacijski sadržaja je jako bitan za kvalitetan i ravnomjeran razvoj društva te tako i ova mjera ima to za cilj.

Iznos: 370.277,87 EUR

Izvor: Proračunski Program 1017 Financiranje programa rada kulturno informativnog centra otoka Šolte

Aktivnosti: A100001 Financiranje programa rada kulturno informativnog centra otoka Šolte

Ključne aktivnosti	Planirani rok postignuća aktivnosti	Rok provedbe mjere
Promicanje kulture i kulturnih sadržaja ulaganja u zaštitu kulturne baštine te očuvanje i promociju kult. i povijesnih vrijednosti i sl	Prosinac tekuće godine	Prosinac 2025.

Pokazatelji rezultata	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost			
		2022	2023	2024	2025
Broj tekućih projekata KIC Šolta	10	12	14	16	10

6. INDIKATIVNI FINANCIJSKI OKVIR ZA PROVEDBU MJERA, AKTIVNOSTI I PROJEKATA

Kako bi se pravovremeno pristupilo planiranju sredstava za provedbu mjera odnosno povezanih aktivnosti i projekata, nužno je pripremiti indikativni financijski okvir provedbenog programa s jasnim prikazom povezanosti utvrđenih mjera i pripadajućih ključnih aktivnosti i projekata s odgovarajućim stavkama u proračunu.

Za svaku mjeru utvrđenu u provedbenom programu jedinice lokalne samouprave u Prilogu 1 provedbenog programa unesen je procijenjeni trošak provedbe i utvrđene odgovarajuće stavke u proračunu jedinice lokalne samouprave na kojima će biti planirana sredstva za provedbu (šifra i naziv aktivnosti/ projekta u proračunu jedinice lokalne samouprave).

Tablica 10. Popis mjera s prikazanim procijenjenim troškom pojedine mjere i poveznicom na izvor financiranja

REDNI BROJ MJERE	NAZIV MJERE	PROCIJENJENI TROŠAK PROVEDBE MJERE (U EUR)	POVEZNICA NA IZVOR FINANCIRANJA U PRORAČUNU JLS
1	Lokalna uprava i administracija	1.533.843,52	A100001 Redovno poslovanje općinske uprave i administracije
			A100001 Zajmovi i jamstva
2	Unaprjeđenje javne infrastrukture	11.581.914,27	A100001 Održavanje javne rasvjete
			A100002 Održavanje mjesnih groblja
			A100003 Održavanje nerazvrstanih cesta i poljskih puteva
			A100004 Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila
			A100005 Održavanje javnih zelenih površina
			A100006 Održavanje čistoće javnih površina
			A100007 Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene
			A100008 Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija

REDNI BROJ MJERE	NAZIV MJERE	PROCIJENJENI TROŠAK PROVEDBE MJERE (U EUR)	POVEZNICA NA IZVOR FINANCIRANJA U PRORAČUNU JLS
			A100001 Nove dionice javne rasvjete
			A100002 Proširenje i uređenje mjesnih groblja
			A100003 Modernizacija nerazvrstanih cesta i putova
			A100004 Uređenje javno prometnih površina
			A100005 Uređenje javnih zelenih površina
			A100006 Građenje građevina, uređaja i predmeta javne
			K100007 Izgradnja ceste Šipova u Maslinici
			K100008 Izgradnja pristupne ceste prema POS stanovima
			A100001 Izgradnja novih vodovodnih, kanalizacijskih dionica i obnova seoskih voda
			A100001 Održavanje i sanacija postojećih građevinskih objekata
			K100002 Rekonstrukcija kuće Dujma Balistrića (marka Marulića)
			K100003 Izgradnja centra za starije i nemoćne
			K100004 Rekonstrukcija kulturnog centra Gornje selo
			K100005 Rekonstrukcija i dogradnja dječjeg vrtića Grohote
			K100006 Uređenje Doma kulture u Grohotama
			3
A100001 Održavanje, sanacija i nabava građevina, uređaja i opreme vezano za gospodarenje otpadom			
K100002 Sanacija divljih odlagališta			

REDNI BROJ MJERE	NAZIV MJERE	PROCIJENJENI TROŠAK PROVEDBE MJERE (U EUR)	POVEZNICA NA IZVOR FINANCIRANJA U PRORAČUNU JLS
			K100003 Sanacija odlagališta Borovik
4	Prostorno i urbanističko planiranje	303.452,99	A100001 Izrada dokumenata prostornog planiranja
			K100002 Uređivanje zemljišnog i katastarskog stanja
5	Održiva poljoprivreda i gospodarstvo	175.399,26	A100001 Potpora poljoprivredi i gospodarstvu
6	Osiguranje javnog autobusnog prijevoza	790.903,51	A100001 Osiguranje javnog autobusnog prijevoza
7	Socijalna skrb i civilno društvo	897.269,89	A100001 Socijalna skrb
			A100002 Provedba programa „Pomoć u kući starim i nemoćnim“
			A100001 Financiranje javnih potreba u kulturi
			A100002 Financiranje javnih potreba u sportu
			A100003 Financiranje javnih potreba organizacija civilnog društva iz drugih područja
			A100004 Financiranje političkih organizacija
8	Unaprjeđenje turističke ponude	335.089,12	A100001 Redovno poslovanja turističke zajednice općine Šolta
9	Unaprjeđenje uvjeta za obrazovanje	510.731,11	A100001 Predškolski odgoj
			A100002 Osnovnoškolski odgoj
10	Organiziranje i provođenje sustava civilne i protupožarne zaštite	737.828,60	A100001 Protupožarna zaštita
			A100002 Civilna zaštita
11	Kulturne i kreativne industrije otoka Šolte	370.277,87	A100001 Financiranje programa rada kulturno informativnog centra otoka Šolte

Izvor: Autor

7. OKVIR ZA PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Praćenje i izvještavanje sastavni su dijelovi procesa strateškog planiranja. Praćenje napretka u provedbi provedbenog programa jedinice lokalne samouprave obuhvaća procese prikupljanja, analize i usporedbe podataka o utvrđenim pokazateljima rezultata kojima se sustavno prati napredak provedbe mjera utvrđenih u aktu strateškog planiranja.

Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog propisani su Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/2023).

Za potrebe praćenja napretka u provedbi mjera i ostvarivanju povezanih pokazatelja rezultata tijela zadužena za izradu provedbenog programa izvještavaju izvršno tijelo jednom godišnje (Godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa jedinica lokalne samouprave). **U članku 8. Pravilnika o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 44/2023) se navodi da tijelo zaduženo za izradu provedbenog programa jedinice lokalne samouprave dostavlja regionalnom koordinatorskom usvojeno godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu do 15. veljače tekuće godine.**

Prvo polugodišnje izvješće (i jedino sukladno izmjeni zakonske regulative) za razdoblje od 01. siječnja do 30. lipnja 2022. godine predano je regionalnom koordinatorskom u kolovozu 2022. godine sukladno obavijesti o mogućnosti predaje prvog Izvješća zaključno s 31. kolovoza 2022. godine. Isto izvješće objavljeno je na službenim web stranicama Općine Šolta. Prvo godišnje izvješće za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2022. godine izrađeno je u siječnju 2023. godine.

Obveznik izrade godišnjeg programa o provedbi provedbenih programa jedinice lokalne samouprave jest imenovani lokalni koordinatorski. Jedinica lokalne samouprave izvješćuje putem lokalnog koordinatorskog jednom godišnje regionalnom koordinatorskom i Koordinacijsko tijelo (središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove regionalnog razvoja i fondova EU).

Institucionalni okvir za praćenje i izvještavanje o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave čine

javna tijela određena člankom 32. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, NN 151/22): Hrvatski Sabor, Vlada Republike Hrvatske, središnja tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Koordinacijsko tijelo, koordinatori za strateško planiranje središnjih tijela državne uprave, regionalni i lokalni koordinatori te druga javna tijela koja imaju obveze i odgovornosti praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja sukladno Zakonu.

8. DRUGI RELEVANTNI PODATCI O MJERI

Osim provedbi ciljeva politika utvrđenih u aktima strateškog planiranja, samoupravne jedinice provedbom mjera doprinose i provedbi međunarodno preuzetih obveza, provedbi obveza uređenih posebnim nacionalnim propisima kao i provedbi zajedničkih prioriteta Europske unije.

Označavanjem doprinosa pojedinih mjera ispunjenju navedenih obveza u Prilogu 1 provedbenog programa, moguće je odrediti ukupne iznose ulaganja planirane na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave namijenjene provedbi međunarodno preuzetih obveza kao i provedbi zajedničkih prioriteta i obveza uređenih posebnim nacionalnim propisima.

8.1. UTVRĐIVANJE DOPRINOSA MJERA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE ISPUNJENJU OBAVEZA UREĐENIH POSEBNIM NACIONALNIM PROPISIMA

U skladu s odredbama propisa koji uređuju upravljanje razvojem područja s razvojnim posebnostima (Zakon o otocima, Zakon o potpomognutim područjima, Zakon o brdsko-planinskim područjima) jedinice lokalne samouprave koje u svom sastavu sadrže i područja s razvojnim posebnostima, dužne su na primjereni način pridonositi gospodarskom i ukupnom razvoju navedenih područja u skladu s njihovim razvojnim posebnostima, odnosno provoditi mjere i poduzimati radnje predviđene navedenim propisima.

Ukoliko se određenom mjerom u provedbenom programu doprinosi provedbi obveza jedinice lokalne samouprave propisanih Zakonom o otocima, odnosno doprinosi se gospodarskom i svekolikom razvoju otočnog područja, tada se tijekom izrade

provedbenog programa, u Prilogu 1, navedenoj mjeri dodjeljuje oznaka „OT“. Sve mjere Općine Šolta označene su s oznakom „OT“.

8.2. UTVRĐIVANJE DOPRINOSA MJERA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE PROVEDBI ZAJEDNIČKIH PRIORITETA EUROPSKE UNIJE

Digitalna transformacija i zelena tranzicija su zajednički prioriteti razvoja Europske unije u narednom razdoblju. Obzirom na navedeno nužno je pripremati i provoditi politike kojima će se ojačati kapaciteti u području novih digitalnih tehnologija i podržati zelena tranzicija u zemljama Europske unije, kako na nacionalnoj, tako i na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini.

Ukoliko određena mjera, bilo u cijelosti ili djelomično, doprinosi zelenoj tranziciji, odnosno očuvanju biološke raznolikosti, osiguranju zdravijeg i održivijeg prehrambenog sustava, jačanju kružne ekonomije, promicanju zelenih investicija i osnaživanju industrija za zelenu tranziciju, tada se tijekom izrade provedbenog programa navedenoj mjeri u Prilogu 1 dodjeljuje oznaka (DA). Ukoliko mjera ne doprinosi zelenoj tranziciji potrebno je unijeti (NE).

Ukoliko određena mjera, bilo u cijelosti ili djelomično, doprinosi digitalnoj transformaciji, odnosno integraciji digitalnih tehnologija, umjetne inteligencije, interneta stvari i računalstva u oblaku u poslovanje poduzeća i tijela javne vlasti, razvoju digitalnih vještina u građana i radnika, digitalizaciji javnih usluga kao i razvoju digitalnih platformi, tada se tijekom izrade provedbenog programa navedenoj mjeri u Prilogu 1 dodjeljuje oznaka (DA). Ukoliko mjera ne doprinosi digitalnoj transformaciji potrebno je unijeti (NE).

8.3. UTVRĐIVANJE DOPRINOSA MJERA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE PROVEDBI CILJEVA/PODCILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA UN AGENDE 2030

Ukoliko provedba određene mjere doprinosi ostvarenju određenog cilja Programa Ujedinjenih naroda o održivom razvoju do 2030. godine (UN Agenda 2030), tada se navedenoj mjeri tijekom izrade u Prilogu 1 provedbenog programa dodjeljuje oznaka (SDG i broj cilja ili pripadajućeg podcilja održivog razvoja).

Ukoliko provedba mjere ne doprinosi ostvarenju ciljeva održivog razvoja tada je na dgovarajućem mjestu potrebno unijeti oznaku nije primjenjivo – (n/p).

Tablica 11. Prikaz mjera prema doprinosu UN AGENDI 2030 (održivi razvoj SDG)

REDNI BROJ MJERE	NAZIV MJERE	DOPRINOS PROVEDBI CILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA SDG
1	Lokalna uprava i administracija	SDG16 Promicati, u svrhe održivog razvoja, miroljubiva i uključiva društva, osigurati pristup pravosuđu za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama
2	Unaprjeđenje javne infrastrukture	SDG 9 Izgraditi otpornu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovacije
3	Zelena tranzicija i učinkovito gospodarenje otpadom	SDG 15 Štititi, obnavljati i promicati održivo korištenje zemaljskih ekosustava, održivo upravljati šumama, boriti se protiv dezertifikacije, zaustaviti i obrnuti proces degradacije zemljišta te zaustaviti gubitak biološke raznolikosti
4	Prostorno i urbanističko planiranje	SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima zaposlenost i dostojanstven rad za sve
5	Održiva poljoprivreda i gospodarstvo	SDG 8 Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve
6	Osiguranje javnog autobusnog prijevoza	SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima zaposlenost i dostojanstven rad za sve
7	Socijalna skrb i civilno društvo	SDG 10 Smanjiti nejednakosti unutar zemalja i među zemljama
8	Unaprjeđenje turističke ponude	SDG 8 Promicati ravnomjeran, uključivi i održivi gospodarski rast, punu i produktivnu zaposlenost i dostojan posao za sve
9	Unaprjeđenje uvjeta za obrazovanje	SDG 4

REDNI BROJ MJERE	NAZIV MJERE	DOPRINOS PROVEDBI CILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA SDG
		Osigurati uključivo i pravedno obrazovanje i promicati prilike za cjeloživotno učenje svim ljudima
10	Organiziranje i provođenje sustava civilne i protupožarne zaštite	SDG 11 Učiniti gradove i ljudska naselja uključivima, sigurnima, otpornima i održivima
11	Kulturne i kreativne industrije otoka Šolte	SDG10 Smanjiti nejednakosti unutar i između država

Izvor: Autor

PRILOG 1. Tablični predložak za izradu provedbenih programa

Tekstualnom dijelu akta prilaže se popunjeni tablični prikaz - Prilog 1 Predložak za izradu provedbenih programa JLS (.xlsx elektronički format), koji sadrži:

- **Popis mjera i planiranih rokova provedbe**
 - naziv i svrha provedbe mjere
 - podatak o planiranom roku provedbe pojedine mjere
 - popis ključnih aktivnosti nužnih za provedbu pojedine mjere
 - podatak o planiranom roku postignuća ključnih aktivnosti tijekom provedbe pojedine mjere
 - podatak o upravnom tijelu JLS nadležnom za provedbu pojedine mjere

- **Pokazatelje rezultata**
 - naziv pokazatelja rezultata
 - početna vrijednost pokazatelja rezultata
 - ciljana vrijednost pokazatelja rezultata po godinama, za svaku godinu provedbe pojedine mjere

- **Poveznicu s proračunom**
 - procjena ukupnog troška provedbe mjere (u EUR)
 - program u proračunu JLS (oznaka i naziv) – za troškove provedbe pojedinog posebnog cilja
 - aktivnost ili projekt u proračunu JLS (oznaka i naziv) – za troškove provedbe pojedine mjere, aktivnosti odnosno projekta

- **Druge relevantne podatke o mjeri**
- oznaku vrste mjere (reformске, investicijske i ostale)
- oznake doprinosa mjera JLS ispunjenju obveza uređenih posebnim propisima
- oznake poveznice s ciljem/ podciljem održivog razvoja UN Agende 2030 (SDG)
- oznaku doprinosa zajedničkim prioritetima Europske unije, odnosno doprinosa zelenoj tranziciji i digitalnoj transformaciji

POPIS GRAFIKONA

Grafički prikaz 1. Broj stanovnika 2011. godine i procjene stanovništva (stanje na dan 31.12., u tisućama) u razdoblju 2016.-2020. za Općinu Šolta

Grafički prikaz 2. Broj tvrtki i broj zaposlenih u poslovnim subjektima Općine Šolta u razdoblju 2016.-2020.

Grafički prikaz 3. Ukupni prihodi i ostvarena dobit ili gubitak u poslovnim subjektima Općine Šolta u razdoblju 2016.-2020.

Grafički prikaz 4. Dolasci i noćenja turista prema strukturi (domaći i strani) u razdoblju 2016.-2020.

Grafički prikaz 5. Dolasci i noćenja turista prema strukturi (domaći i strani) u razdoblju 2016.-2020.

Grafički prikaz 6. Broj nezaposlenih u Općini Šolta u razdoblju 2016.-2020.

Grafički prikaz 7. Učenici upisani u OŠ Grohote (2016.-2021.) i studenti upisani na stručne i sveučilišne studije u zimskom semestru, prema prebavilištu - Općina Šolta (2015.-2019.)

POPIS TABLICA

Tablica 1. Doseљeno i odselјeno stanovništvo Općine Šolta u razdoblju 2016.-2020.

Tablica 2. Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti prema novom modelu izračuna na lokalnoj razini (razdoblje 2014.-2016.) za Općinu Šolta

Tablica 3. Struktura tvrtki, zaposlenih, prihoda i dobitka/gubitka prema NKD-u 2007. za Općinu Šolta u 2019. i 2020. godini

Tablica 4. Podaci o broju završenih stanova, stambenih i nestambenih zgrada Općine Šolta u razdoblju 2016.-2020.

Tablica 5. Popis kulturnih dobara Općine Šolta

Tablica 6. Korištenje površina

Tablica 7. Broj poljoprivrednih gospodarstava, broja i površine ARKOD parcela u Općini Šolta u razdoblju 2016.-2020.

Tablica 8. Podaci o ukupno sakupljenom i miješanom komunalnom otpadu i kilogram komunalnog otpada po stanovniku za Općinu Šolta u razdoblju 2016.-2020.

Tablica 9. Mjere Provedbenog programa Općine Šolta 2022.-2025. dodijeljene Posebnim ciljevima Plana razvoja Splitsko-dalmatinske županije 2022.-2027.

Tablica 10. Popis mjera s prikazanim procijenjenim troškom pojedine mjere i poveznicom na izvor financiranja

Tablica 11. Prikaz mjera prema doprinosu UN AGENDI 2030 (održivi razvoj SDG)

POPIS SLIKA

Slika 1. Organizacijska struktura Općine Šolta